Изменение 2
Роберто Гуалтиери
от името на комисията по икономически и парични въпроси

Доклад **A8-0057/2018**
Андреас Шваб
Предоставяне на по-големи възможности на органите за защита на конкуренцията и гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар
(COM(2017)0142 – C8-0119/2017 – 2017/0063(COD))

Предложение за директива
–

ИЗМЕНЕНИЯ, ВНЕСЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ*

към предложението на Комисията

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/…
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от ...

за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

* Изменения: нов или изменен текст се обозначава с получер курсив; заличаванията се посочват със символа ▌ .

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 103 и 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[1],

в съответствие с обикновената законодателна процедура[2],

[1] ОВ C 345, 13.10.2017 г., стр. 70

[2] Позиция на Европейския парламент от … [(ОВ …) [(все още непубликувана в Официален вестник)] и решение на Съвета от ... .

като имат предвид, че:

(1) Членове 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) са свързани с обществения ред и следва да се прилагат ефективно в целия Съюз, за да се гарантира, че конкуренцията на вътрешния пазар не се нарушава. Ефективното прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС е необходимо, за да се осигурят ***по-справедливи*** и по-отворени ***и*** конкурентни пазари в Съюза, на които предприятията се конкурират повече въз основа на своите качества и без да създават пречки за навлизане на пазара, като им се дава възможност да създават благосъстояние и работни места. То защитава потребителите ***и предприятията, извършващи дейност на вътрешния пазар***, от стопански практики, чрез които се поддържат изкуствено високи цени на стоките и услугите, и им осигурява по-голям избор на иновативни стоки и услуги.

(2) Прилагането от публичните органи на членове 101 и 102 от ДФЕС се извършва от националните органи по конкуренция (НОК) на държавите членки успоредно с Комисията съгласно Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета[1]. НОК и Комисията заедно образуват мрежа от публични органи, които прилагат правилата на конкуренция на Съюза в тясно сътрудничество ("Европейската мрежа по конкуренция").

[1] Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 и 82 от Договора (ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1).

(3) Член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1/2003 задължава НОК и националните съдилища да прилагат членове 101 и 102 от ДФЕС по отношение на споразумения, на решения на сдружения на предприятия, на съгласувани практики или на злоупотреба с господстващо положение, които могат да засегнат търговията между държавите членки. На практика повечето НОК прилагат ▌ националното право в областта на конкуренцията успоредно с членове 101 и 102 от ДФЕС. Следователно настоящата директива, чиято цел е да гарантира, че НОК разполагат с гаранциите за независимост, ресурсите и правомощията за правоприлагане и за налагане на санкции необходими за ефективното прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС, неизбежно оказва въздействие върху ▌ националното право в областта на конкуренцията, когато то се прилага успоредно от НОК. ***В допълнение, прилагането от НОК на националното право в областта на конкуренцията към споразумения, по отношение на решения на сдружения на предприятия, на съгласувани практики, които могат да засегнат търговията между държавите членки, не следва да води до резултат, различен от резултата, постигнат от НОК в съответствие с правото на Съюза съгласно член 3, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003. Поради това в тези случаи на успоредно прилагане на националното право в областта на конкуренцията и правото на Съюза е от съществено значение НОК да имат едни и същи гаранции за независимост, ресурси и правомощия за правоприлагане и налагане на санкции, необходими за да се гарантира, че постигнатите резултати няма да се различават.***

(4) Освен това предоставянето на НОК на правомощия да получават цялата информация, свързана с предприятието, предмет на разследването, включително в цифрова форма, независимо от носителя, на който се съхранява, би засегнало също обхвата на правомощията на НОК, когато по време на ранните етапи на тяхното производство те предприемат съответното действие за разследване въз основа на ▌ националното право в областта на конкуренцията, което се прилага успоредно с членове 101 и 102 от ДФЕС. Предоставянето на НОК на правомощия за проверки на място с различен обхват в зависимост от това дали те в крайна сметка ще прилагат единствено ▌ националното право в областта на конкуренцията или ще прилагат също така и членове 101 и 102 от ДФЕС, би застрашило ефективността на правоприлагането в областта на конкуренцията в рамките на вътрешния пазар. Поради това приложното поле на директивата следва да обхваща както прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС самостоятелно, така и успоредното прилагане на националното право в областта на конкуренцията към същия случай. По отношение на защитата на изявления във връзка с искания за освобождаване от санкции и намаляване на техния размер и искания за постигане на споразумение, настоящата директива следва да обхваща и националното право в областта на конкуренцията, прилагано самостоятелно.

(5) Националното право не позволява на много НОК да разполагат с необходимите гаранции за независимост, ресурси, както и правомощия за правоприлагане и налагане на санкции, за да могат да прилагат ефективно правилата на конкуренция на Съюза. Това подкопава способността им ефективно да прилагат членове 101 и 102 от ДФЕС и ▌ да прилагат националното право в областта на конкуренцията успоредно с членове 101 и 102 от ДФЕС. Така например, съгласно националното право, много НОК не разполагат с ефективни инструменти за откриване на доказателства за нарушения на членове 101 и 102 от ДФЕС, или за налагане на санкции на предприятията, които нарушават закона, или не разполагат с ***подходящи човешки и финансови*** ресурси ***и оперативна независимост*** за ефективното прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС. Това може да попречи на НОК да предприемат каквито и да било действия или да ограничи техните действия за правоприлагане. Липсата на гаранции за независимост, ресурси и правомощия за правоприлагане и налагане на санкции означава за много НОК, с оглед способността им ефективно да прилагат членове 101 и 102 от ДФЕС, че предприятията, участващи в антиконкурентни практики, могат да получат много различни резултати в производствата в зависимост от държавата членка, в която извършват дейност. Те могат да не са обект на правоприлагане по членове 101 или 102 от ДФЕС или да бъдат единствено обект на неефективно правоприлагане. Например, в някои държави членки предприятията могат да избегнат отговорността за плащането на санкции просто като се преструктурират.

(6) Нееднаквото прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС, независимо дали се прилагат на самостоятелна основа или успоредно с националното право в областта на конкуренцията, води до пропуснати възможности да се премахнат пречките за навлизане на пазара ида се създадат ***по-справедливи*** конкурентни пазари в рамките на ▌ Съюза, където предприятията се конкурират въз основа на своите качества. Най-засегнати са предприятията и потребителите в онези държави членки, в които НОК не разполагат с достатъчно средства, за да бъдат ефективни в правоприлагането. Предприятията не могат да се конкурират въз основа на качествата си, ако са налице безопасни убежища за антиконкурентни практики, например, поради факта, че не могат да бъдат събрани доказателства за антиконкурентни практики или защото предприятията могат да избегнат отговорност за плащане на санкции. Това е фактор, който възпира предприятията да навлязат на тези пазари, да упражняват там правата си на установяване и да предоставят там стоки и услуги. Потребителите, намиращи се в държавите членки с по-слабо правоприлагане, пропускат ползите от ефективното прилагане на правилата в областта на конкуренцията. Така нееднаквото прилагане ***в Съюза*** на членове 101 и 102 от ДФЕС, независимо дали се прилагат на самостоятелна основа или успоредно с националното право в областта на конкуренцията, води до нарушаване на конкуренцията на вътрешния пазар и подкопава правилното му функциониране.

(7) Пропуските и ограниченията в инструментите и гаранциите на НОК застрашават системата на паралелни правомощия за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, която е замислена като едно съгласувано цяло, основано на тясно сътрудничество в рамките на Европейската мрежа по конкуренция. Тази система зависи от органи, които са в състояние да разчитат един на друг за прилагането на мерки за установяване на факти от името на другата страна, ***с цел насърчаване на сътрудничеството и взаимното оказване на съдействие между държавите членки***. Въпреки това тя не функционира добре, когато все още има НОК, които не разполагат с подходящи инструменти за установяване на факти. В други ключови аспекти НОК не могат да си оказват взаимно съдействие. Например в мнозинството от държавите членки предприятията, осъществяващи трансгранична дейност, са в състояние да избегнат плащането на санкции просто като не поддържат юридическо присъствие в някои от териториите на държавите членки, в които извършват дейност. Това намалява стимулите за спазване на членове 101 и 102 от ДФЕС. Произтичащото от това неефективно правоприлагане води до нарушаване на конкуренцията за спазващите закона предприятия и подкопава доверието на потребителите във вътрешния пазар, по-специално в цифровата среда.

(8) С цел да се гарантира истинско общо пространство на правоприлагане в областта на конкуренцията в Съюза, което осигурява по-равнопоставени условия за предприятията, осъществяващи дейност на вътрешния пазар, и намалява неравните условия за потребителите, е необходимо да се въведат ***основополагащи*** гаранции за независимост, ***подходящи финансови, човешки, технически и технологични*** ресурси и ***минимални*** правомощия за правоприлагане и за налагане на санкции при прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС и при прилагането на ▌ националното право в областта на конкуренцията успоредно с посочените членове, така че ***националните административни органи по конкуренция*** да могат да бъдат напълно ефективни.

(9) Целесъобразно е настоящата директива да се основава на двойното правно основание на членове 103 и 114 от ДФЕС. Това е необходимо поради факта, че настоящата директива обхваща не само прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС и прилагането на ▌ националното право в областта на конкуренцията успоредно с посочените членове, но също така обхваща и недостатъците и ограниченията на инструментите и гаранциите на НОК, необходими за прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС, защото такива недостатъци и ограничения имат отрицателно въздействие върху конкуренцията и правилното функциониране на вътрешния пазар.

(10) Въвеждането на ***основополагащи*** гаранции, за да се гарантира, че НОК прилагат членове 101 и 102 от ДФЕС ***еднакво и*** ефективно, следва да не засяга възможността на държавите членки да поддържат или да въвеждат по-обширни гаранции за независимост и ресурси за ***националните административни органи по конкуренция*** и по-подробни правила относно правомощията на ***НОК*** за правоприлагане и налагане на санкции. По-специално държавите членки следва да могат да предоставят на НОК допълнителни правомощия извън предвидените в настоящата директива с цел допълнително увеличаване на тяхната ефективност***, като например правомощия за налагане на глоби на физически лица или, като изключение, правомощие за извършване на проверки на място със съгласието на проверявания***.

(11) В областта на условията за предоставяне на освобождаване от санкции или намаляване на техния размер за тайни картели обаче са необходими подробни правила. Предприятията ще разкриват тайни картели, в които са участвали, само ако имат достатъчно правна сигурност, че ще се ползват от освобождаване от санкции. Значителните различия между програмите за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер в държавите членки водят до правна несигурност за потенциалните кандидати за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер. Това може да отслаби стимулите им да подават искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер. Ако държавите членки можеха да въвеждат или прилагат ***по-ясни и хармонизирани*** правила за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер в областта, попадаща в обхвата на настоящата директива, това не само би ***допринесло*** за постигането на целта да се запазят стимулите за заявителите да разкриват тайни картели, с цел възможно най-ефективно правоприлагане в областта на конкуренцията в Съюза, но също така би ***гарантирало*** еднакви условия на конкуренция за предприятията, осъществяващи дейност на вътрешния пазар. Това не следва да пречи на държавите членки да прилагат програми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, които освен тайните картели обхващат и други нарушения на член 101 ▌ от ДФЕС и на еквивалентни ▌ разпоредби ***на националното право в областта на конкуренцията, както и да приемат искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер от физически лица, които действат от свое име. Освен това настоящата директива не следва да засяга програми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, които предвиждат единствено освобождаване от наказателна отговорност в рамките на наказателни производства за целите на прилагането на член 101 от ДФЕС***.

(12) Настоящата директива не следва да се прилага спрямо националните закони, доколкото в тях се предвижда налагането на наказателноправни санкции на физически лица, с изключение на правилата, уреждащи взаимодействието между програмите за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер и налагането на наказания на физически лица. ***Тя не следва да се прилага и спрямо националните закони, предвиждащи налагането на административни наказания на физически лица, които не извършват дейност като независими икономически единици на пазара.***

(13) Съгласно член 35 от Регламент (ЕО) № 1/2003 държавите членки могат да предоставят прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС само на административен орган, както е при по-голяма част от юрисдикциите, или могат да го предоставят както на съдебни, така и на административни органи. В последния случай административният орган е отговорен най-малко за провеждането на разследването, докато на съдебния орган обикновено се предоставя правомощието да взема решения за налагане на санкции и евентуално правомощието за вземане на други решения, като например установяването на нарушение на членове 101 и 102 от ДФЕС.

(14) Упражняването на правомощията**,** предоставени ***с настоящата директива*** на НОК, ***включително правомощията за провеждане на разследвания,*** следва да бъде предмет на подходящи гаранции, които най-малкото отговарят на общите принципи на правото на ***Съюза*** и Хартата на основните права на Европейския съюз***, в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз, и по-специално в контекста на производствата, които биха могли да доведат до налагането на санкции***. Тези гаранции включват правото на добра администрация и зачитането на правото на защита на предприятията, съществен елемент от което е правото на изслушване. По-специално, преди да вземат решение за ***установяването на нарушение***, НОК следва да информират страните, срещу които се води разследване, за предварителните твърдения за нарушения срещу тях, съгласно член 101 или член 102 от ДФЕС ***под формата на твърдение за нарушения или подобна мярка***, и тези страни следва да имат възможност ефективно да изложат становищата си по тези твърдения преди вземането на такова решение. Страните, които са били уведомени за предварителните твърдения относно твърдени нарушения на член 101 или член 102 от ДФЕС, следва да имат право на достъп до съответната преписка на НОК, за да бъдат в състояние да упражнят ефективно правото си на защита**.**

Правото на достъп до преписката следва да се извършва при съблюдаване на законните интереси на предприятията за защита на техните търговски тайни и не следва да обхваща поверителната информация и вътрешните документи на НОК и Комисията и кореспонденцията между тях. Освен това, ***по отношение на*** решенията на НОК***, по специално решенията, с които се установява нарушение на*** член 101 или член 102 от ДФЕС ***и с които се налагат мерки за възстановяване на конкуренцията или санкции, адресатите*** следва да имат право на ефективни правни средства за защита пред съд в съответствие с член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Такива решения следва бъдат мотивирани, така че да позволяват на адресатите на тези решения да установят причините за решението и да упражнят правото си на ефективни правни средства за защита. ***Освен това, в съответствие с правото на добра администрация държавите членки следва да гарантират, че при прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС НОК провеждат производствата в разумен срок, отчитайки спецификата на всеки случай.*** При планирането на тези гаранции следва да се постигне баланс между зачитането на основните права на предприятията и задължението да се гарантира, че членове 101 и 102 от ДФЕС се прилагат ефективно.

(15) Обменът на информация между НОК и използването на тази информация като доказателство при прилагането на член 101 или член 102 от ДФЕС следва да се извършва съгласно член 12 от Регламент (ЕО) № 1/2003.

(16) Предоставянето на правомощия на ***националните административни органи по конкуренция*** да прилагат членове 101 и 102 от ДФЕС безпристрастно и в общия интерес на ефективното прилагане на правилата на Съюза в областта на конкуренцията представлява съществен елемент от осигуряването на ефективно и еднакво прилагане на тези правила.

(17) ***Оперативната*** независимост на ***националните административни органи по конкуренция*** следва да се засили с цел гарантиране на ефективно и еднакво прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС. За целта следва да се въведе изрична разпоредба в националното право, за да се гарантира, че при прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС ***националните административни органи по конкуренция*** са защитени срещу външна намеса или политически натиск, които могат да застрашат независимата им оценка на разглежданите от тях случаи. За тази цел ***основанията*** относно ***освобождаването от длъжност в национален административен орган по конкуренция на лицата, които вземат решения при упражняването на правомощията, посочени в членове 10, 11, 12, 13 и 16 от настоящата директива,*** следва предварително да се установят в ***националното право,*** за да се премахнат всякакви основателни съмнения относно ***тяхната*** безпристрастност ▌ и неподатливост на външни фактори. ***Също така в националното право следва предварително да се определят ясни и прозрачни правила и процедури за подбора, наемането или назначаването на тези лица. Освен това, с цел да се обезпечи безпристрастността на националните административни органи по конкуренция, санкциите за нарушения на членове 101 и 102 от ДФЕС, които те налагат, не следва да се използват за прякото финансиране на тези органи.***

(18) За да се гарантира ***оперативната*** независимост на ***националните административни органи по конкуренция***, техните ***ръководители,*** техният персонал и ***лицата, които вземат решения***, следва да действат добросъвестно и да се въздържат от всякакви действия, които са несъвместими с изпълнението на функциите им. За да не се допусне да бъде застрашена независимата оценка от ***ръководителите,*** персонала и ***лицата, които вземат решения, те следва да се въздържат*** по време на работата ***или*** мандата си и за разумен период след това ***от всякакви несъвместими действия, независимо дали получават за тях възнаграждение или не***.

(19) ***Това означава***, че по време на работата ***или*** мандата си ***персоналът и лицата, които вземат решения, не следва да имат възможност да работят по производства за прилагането на член 101 или член 102 от ДФЕС, в които те са участвали или които пряко засягат предприятия или сдружения на предприятия, в които са били наети или с които са били свързани по професионална линия, ако това потенциално би поставило под въпрос тяхната безпристрастност по конкретен случай***. ***Също така персоналът и лицата, които вземат решения, както и техните близки роднини*** не следва да имат интереси в предприятия или организации, спрямо които ***се водят производства за прилагането на член 101 или 102 от ДФЕС, в които те участват, ако*** това потенциално би поставило под въпрос тяхната безпристрастност ***по конкретен случай***. ***При преценката за евентуалното нарушаване на тяхната безпристрастност в конкретен случай следва да се вземат предвид естеството и степента на интереса, както и равнището на участие или ангажираност на съответното лице. Когато е необходимо да се гарантира безпристрастността на разследването и на процеса на вземане на решения, от съответното лице се изисква да си направи отвод от конкретния случай.***

(20) Това също означава, че когато бивши членове на персонала или лица, вземали решения, заемат пост, който е свързан с производства по прилагането на член 101 или 102 от ДФЕС, по които те са работили по време на работата или мандата си, не следва да участват в същия случай от новата си работа в рамките на разумен период след напускането на националния административен орган по конкуренция.

Продължителността на този период може да се определи като се вземе предвид естеството на новата работа на съответните лица, както и степента на участието и отговорността им в същите производства по време на работата или мандата им в националния административен орган по конкуренция.

(21) Всеки национален административен орган по конкуренция следва да публикува кодекс за поведение, който включва правила относно конфликтите на интереси, без да се засяга прилагането на по-строги национални правила.

(22) ***Оперативната*** независимост на ***националните административни органи по конкуренция*** не следва да възпрепятства нито съдебния контрол, нито парламентарния надзор в съответствие с националното право. Изискванията по отношение на отчетността следва също да допринасят за гарантиране на надеждността и легитимността на действията на ***националните административни органи по конкуренция***. Пропорционалните изисквания по отношение на отчетността включват публикуването от ***националните административни органи по конкуренция*** на периодични доклади за тяхната дейност до правителствен или парламентарен орган. ***Националните административни органи по конкуренция*** могат също така да бъдат обект на контрол или наблюдение на финансовите им разходи, стига това да не засяга тяхната независимост.

(23) Н***ационалните административни органи по конкуренция*** следва да могат да приоритизират производствата си за прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС, за да използват ефективно ресурсите си и да насочат усилията си към предотвратяването и прекратяването на антиконкурентни практики, които нарушават конкуренцията на вътрешния пазар. За тази цел те следва да могат да отхвърлят жалби на основание, че те не са приоритет***, с изключение на жалбите, подадени от публични органи, които споделят с национален административен орган по конкуренция компетентността за прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС и националното право в областта на конкуренцията, когато е приложимо***. Това следва да се извършва, без да се засяга правомощието на ***националните административни органи по конкуренция*** да отхвърлят жалби на други основания, като например липса на компетентност, или да решат, че няма основания за предприемане на действия от тяхна страна. ***В случаи на официално внесени жалби, отхвърлянето следва да подлежи на ефективни правни средства за защита в съответствие с националното право. Правомощието на националните административни органи по конкуренция*** да приоритизират производствата си по правоприлагане не засяга правото на правителството на дадена държава членка да издава общи ***правила*** за политиката или приоритетите за националните ***административни*** органи по конкуренция, като тези правила или приоритетине са свързани със секторни анализи ***или*** с конкретно производство за прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС.

(24) ***НОК*** следва да разполагат с достатъчни ресурси като ***квалифициран персонал, способен да извършва експертни правни и икономически оценки***, финансови средства, технически ***и технологичен опит и*** оборудване, ***включително подходящи инструменти в областта на информационните технологии***, за да се гарантира, че те са в състояние ефективно да изпълняват задачите си при прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС. В случай че съгласно националното право задълженията и правомощията на НОК бъдат разширени, държавите членки следва да гарантират, че НОК разполагат с достатъчно ресурси за ефективното изпълнение на тези задачи.

(25) Независимостта на НОК следва да бъде засилена, като им се даде възможност да решават независимо относно разходването на разпределения им бюджет за целите на извършването на техните задачи, без да се засягат националните бюджетни правила и процедури.

(26) За да се гарантира, че националните административни органи по конкуренция разполагат с необходимите ресурси за изпълнение на своите функции, могат да бъдат разгледани различни начини за финансиране, като например алтернативни източници, различни от държавния бюджет.

(27) С цел да се гарантира ефективен мониторинг на изпълнението на настоящата директива, държавите членки следва да гарантират, че а националните административни органи по конкуренция представят на правителствен или парламентарен орган периодични доклади за своите дейности и ресурси. Тези доклади следва да включват информация за назначенията и освобождаването от длъжност на членовете на органа за вземане на решения, размера на ресурсите, които са били предоставени през съответната година, както и всички промени в тази сума в сравнение с предходните години. Тези доклади следва да се оповестяват публично.

(28) За да могат ефективно да прилагат членове 101 и 102 от ДФЕС, НОК се нуждаят от минимален набор от общи правомощия за разследване и вземане на решения.

(29) ***Националните административни*** органи ***по конкуренция*** следва да разполагат с ефективни правомощия за разследване, за да разкриват споразуменията, решенията или съгласуваните практики, забранени с член 101 от ДФЕС, или злоупотребите с господстващо положение, забранени с член 102 от ДФЕС, на всеки стадий от производствата, които провеждат. ***Националните административни органи по конкуренция следва да могат да прилагат тези правомощия спрямо предприятията и сдруженията на предприятия, срещу които се водят производства за прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС, както и спрямо други участници на пазара, които може да разполагат с информация от значение за тези производства. Предоставянето на такива ефективни правомощия за разследване на всички национални административни органи по конкуренция е следва да гарантира, че те са в състояние ефективно да си съдействат, когато е поискано извършването на проверка на място или предприемането на друга мярка за установяване на факти на тяхна територия от името и за сметката на друг НОК съгласно член 22 от Регламент (ЕО) № 1/2003.***

(30) Правомощията на националните административни органи по конкуренция за провеждане на разследвания следва да бъдат достатъчни, за да отговорят на предизвикателствата, свързани с правоприлагането в цифровата среда, и следва да дават възможност на НОК да получат цялата информация, свързана с предприятието или сдружението на предприятия, което е предмет на действия по разследване, в цифров вид, включително придобити чрез форенсик средства данни, независимо от носителя, на който информацията се съхранява, като преносими компютри, мобилни телефони***,*** други мобилни устройства ***или съхраняване в „облак“.***

(31) Националните административни органи по конкуренция следва да могат ***да извършват всички необходими проверки на място на помещенията на предприятия и сдружения на предприятия, където, в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз, могат да докажат, че съществуват*** разумни основания за съмнение за нарушение на член 101 или член 102 от ДФЕС. ***Настоящата директива не следва да възпрепятства държавите членки да предвидят изискване за предварително разрешение от национален съдебен орган за извършването на такива проверки на място.***

(32) За да бъдат националните административни органи по конкуренция ефективни, правомощието им да извършват проверки на място следва да им даде възможност да получат достъп до информация, която е достъпна за предприятието или сдружението на предприятия или лицето, предмет на проверката на място, и която е свързана с предприятието или сдружението на предприятия, предмет на разследването***. По необходимост това следва да включва правомощието да се извършва търсене на документи, файлове или данни на устройства, които не са установени с точност предварително. Без това правомощие би било невъзможно да се получи необходимата за разследването информация, когато предприятията или сдруженията на предприятия предприемат поведение на възпрепятстване или откажат да сътрудничат. Правомощието да се проучват документи или записи следва да обхваща всички форми на кореспонденция, включително електронни съобщения, независимо дали видимо са непрочетени или са били заличени***.

(33) За да се сведе до минимум ненужното удължаване на проверките на място, националните административни органи по конкуренция следва да имат правомощието да продължат да извършват търсене ***и да подбират*** копия или извлечения от документите и записите, свързани със стопанската дейност на предприятието или сдружението на предприятия, предмет на проверка, в помещенията на органа или на друго определено място. ***При тези търсения следва да се гарантира постоянното надлежно спазване на правото на защита на предприятието.***

(34) Опитът показва, че документи, свързани със стопанската дейност, може да се съхраняват в домовете на директорите***, управителите и други членове на персонала на предприятията или сдруженията на предприятия, по-специално предвид*** увеличеното използване на по-гъвкави режими на работа. За да се гарантира ефективността на проверките на място, националните административни органи по конкуренция следва да разполагат с правомощието да влизат във всяко помещение, включително и частни домове, ***ако могат да покажат, че*** съществува основателно подозрение, че ***в това помещение се съхраняват*** документи, свързани със стопанската дейност, които могат да бъдат от значение за доказването на ***нарушение*** на член 101 или член 102 от ДФЕС. Условие за упражняването на ***това*** правомощие следва да бъде ***получаването от националния административен орган по конкуренция*** на предварително разрешение ***от страна на национален*** съдебен орган***, което в определени национални правни системи може да включва прокурор***. Това не следва да пречи на държавите членки ***в случаи на изключителна спешност*** да възлагат задачите на национален съдебен орган на национален административен орган по конкуренция, който действа като правораздавателен орган ***или, по изключение, да предвидят възможност за провеждането на тези проверки на място със съгласието на проверяваните. Провеждането на такива проверки на място, може да бъде поверено от национален административен орган по конкуренция на полицията или на орган по правоприлагане с равностойни правомощия, при условие че проверката на място се извършва в присъствието на представител на националния административен орган по конкуренция. Това не следва да засяга правото на националния административен орган по конкуренция да извърши проверката на място самостоятелно и да получи необходимото съдействие от полицията или равностоен правоприлагащ орган, включително съдействие като обезпечителна мярка, за да се преодолее евентуалната съпротива от страна на проверяваните***.

(35) НОК следва да имат ефективни правомощия да изискват от ***предприятията или сдруженията на предприятия да им предоставят*** информацията, ***необходима за разкриване на нарушенията на членове 101 и 102 от ДФЕС***. ***За целта НОК следва да могат да изискват разкриването на информация, която може да им предостави възможност да разследват предполагаеми нарушения***. Това следва да включва правото да изискват информация ***във всякакъв цифров формат, включително електронна поща и съобщения от система за съобщения в реално време,*** независимо от това къде се съхранява тя, ***включително в „облак“ и на сървъри,*** при положение че е достъпна за ***предприятието или сдружението на предприятия, към което е*** отправено искането за информация. ***Това право не следва да води до задължение за предприятието*** или за ***сдружението на предприятия, което е непропорционално по отношение на изискванията на разследването. Например, то не следва да води до прекалени разходи или усилия на предприятието или на сдружението на предприятия. Въпреки че правото да се изисква информация е от решаващо значение за откриването на нарушения, обхватът на подобни искания следва да бъде съобразен с целта. Исканията не следва да задължават предприятието или сдружението на предприятия да признае, че е извършило нарушение, тъй като тежестта за доказване е на НОК. Това не следва да засяга задълженията на предприятията или сдруженията на предприятия да отговарят на въпроси за установяването на факти и да предоставят документи. Също така НОК следва да разполагат с ефективни инструменти да изискват от всяко друго физическо или юридическо лице да предостави информация, която може да има отношение за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС. Държавите членки следва да бъдат свободни да предвидят процедурните правила за тези искания за информация, като например правната им форма, при условие че тези правила дават възможност за ефективното използване на посочения инструмент. Освен това*** опитът показва, че предоставената по доброволен път информация ***в отговор на незадължаващи искания за информация, може да бъде ценен източник на данни за информирано и стриктно правоприлагане. По подобен начин***

предоставянето на информация от трети страни, като конкуренти, клиенти и потребители на пазара, ***по тяхна собствена инициатива, може да допринесе за ефективно*** прилагане и НОК следва да насърчават това.

(36) Опитът показва, че правомощието да се снемат обяснения е полезен инструмент за събиране на доказателства и подпомагане на органите по конкуренция при оценяване на стойността на вече събраните доказателства. НОК следва да разполагат с ефективни средства за призоваване за снемане на обяснения на всеки представител на предприятие или сдружение на предприятия, на всеки представител на други юридически лица, както и на всяко физическо лице, което може да притежава информация със значение за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС. Държавите членки следва да могат да предвидят правилата за такова снемане на обяснения, при условие че въпросните правила дават възможност за ефективното използване на посочения инструмент.

(37) ***Абсолютно необходимо е НОК да могат да изискват от предприятията и сдруженията на предприятия да прекратят нарушения на член 101 или 102 от ДФЕС, включително когато нарушението продължава след като НОК официално е започнал производство. Освен това*** НОК следва да разполагат с ефективни средства за възстановяване на конкуренцията ***на пазара чрез налагане на структурни и поведенчески мерки, които са съразмерни на извършеното нарушение и необходими за неговото прекратяване. Съгласно принципа на пропорционалност, когато избират между две равностойни по ефективността си корективни мерки, НОК следва да изберат мярката, която има най-малка тежест за предприятието. Структурните мерки, като например задълженията за прехвърляне на дялово участие в конкурентно предприятие или за продажба на стопанска единица, засягат активите на предприятието и може да се счете, че му налагат по-голяма тежест отколкото поведенческите мерки. При все това този факт не следва да пречи на НОК да констатират, че обстоятелствата около определено нарушение оправдават налагането на структурна мярка, тъй като тя би била по-ефективна във връзка с прекратяването на нарушението, отколкото една поведенческа мярка.***

(38) Временните мерки могат да бъдат важен инструмент, чрез който да се гарантира, че по време на разследването нарушението, което се разследва, няма да засегне сериозно и непоправимо конкуренцията. Този инструмент е важен за избягване на такова развитие на пазара, което би било много трудно поправимо чрез решение на НОК в края на производството. Ето защо НОК следва да разполага с правомощието да налагат временни мерки чрез решение. Това правомощие следва да се прилага най-малко в случаите, в които НОК е установил prima facie данни нарушение на член 101 или 102 от ДФЕС и съществува опасност от сериозно и непоправимо нарушаване на конкуренцията. Държавите членки са свободни да предоставят на НОК по-широки правомощия за налагането на временни мерки. Решение, с което се налагат временни мерки, следва да е в сила само за определен срок — или до приключването на производствата от НОК, или за определен период от време, който може да бъде подновен, доколкото това е необходимо и целесъобразно. Държавите членки следва да гарантират, че законосъобразността, включително пропорционалността, на тези мерки може да бъде проверена посредством бързи процедури за обжалване или други процедури, в чиито рамки се предвижда бърз съдебен контрол. Освен това държавите членки следва да създадат необходимите условия, за да се гарантира, че НОК могат да се възползват на практика от временните мерки. Налице е особена потребност да се даде възможност на всички органи по конкуренция да се справят със събитията на бързо променящите се пазари и във връзка с това да се обмисли в рамките на Европейската мрежа по конкуренция използването на временни мерки и опитът от това да се взема предвид при всяка съответна мярка с незадължителен характер или бъдещо преразглеждане на настоящата директива.

(39) Когато в хода на производство, което може да доведе до забрана на споразумение или практика, предприятията или сдруженията на предприятия предложат на НОК да поемат задължения, които да отговорят на опасенията им, тези НОК следва да бъдат в състояние да приемат решения, с които тези задължения стават обвързващи и подлежащи на принудително изпълнение за засегнатите предприятия или сдружения на предприятия. ***По принцип такива*** решения за поемане на задължения ***не са целесъобразни в случаите на тайни картели, във връзка с които НОК следва да налагат санкция.*** В ***решенията за поемане на задължения*** следва да се установи, че вече не съществуват основания за действие от страна на НОК, без да се прави заключение за това дали е налице нарушение на член 101 или член 102 от ДФЕС. ***НОК следва да разполагат със самостоятелност при преценката дали да приемат или не поемането на задължения.*** Решенията за поемане на задължения не оказват влияние на правомощията на органите по конкуренция и националните съдилища за установяване на нарушение и вземане на решение по случая. ***Освен това, ефективните средства за наблюдение на спазването на поетите задължения от страна на предприятията или сдруженията на предприятия и ефективните средства за санкциониране в случай на неспазване са доказали ефикасността си за органите по конкуренция. НОК следва да разполагат с ефективни средства за възобновяването на производството в случаите, когато са настъпили съществени промени в някой от фактите, на които се основава дадено решение за поемане на задължения, или когато предприятието или сдружението на предприятия действа в противоречие със своите задължения, или когато решението за поемане на задължения се е основавало на непълна, невярна или подвеждаща информация, предоставена от страните.***

(40) За да се гарантира ефективно и еднакво прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС, националните административни органи по конкуренция следва да имат правомощията да налагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции на предприятия и сдружения на предприятия за нарушения на член 101 или член 102 от ДФЕС или пряко в рамките на ***собствени производства, по-специално*** административни производства***, при условие че тези производства дават възможност за прякото налагане на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции,*** или като се обърнат към съд за налагане на санкции в рамките на ненаказателни съдебни производства. Това не засяга националните законодателства, които предвиждат налагането на санкции ***на предприятия и сдружения на предприятия*** от съдилища в рамките на наказателни производства за нарушение на членове 101 и 102 от ДФЕС, ***когато нарушението представлява престъпление съгласно националното право и при условие че по този начин не се засяга ефективното и еднаквото прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС***.

(41) С цел да се гарантира, че предприятията и сдруженията на предприятия ***разполагат със стимули*** да спазват мерките за ***разследване*** и решенията на НОК, националните административни органи по конкуренция следва да могат самостоятелно да налагат ефективни санкции при неспазване ***на мерките и решенията, посочени в членове 6, 8, 9, 10, 11 и 12,*** или пряко в рамките на ***свои собствени*** производства, или като се обърнат към съд за налагане на санкции в рамките на ненаказателни съдебни производства. Това не засяга националното право, което предвижда налагането на такива санкции ***на предприятия и сдружения на предприятия*** от съдилища в рамките на наказателни съдебни производства. ▌

(42) В съответствие с Хартата за основните права на Европейския съюз в производства пред национални административни органи по конкуренция или, какъвто може да е случаят в ненаказателни съдебни производства, санкциите следва да се налагат когато нарушението е извършено умишлено или по непредпазливост . Понятията за умисъл и непредпазливост следва да се тълкуват в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз по прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, а не в съответствие с понятията за умисъл и непредпазливост при производства, водени от наказателноправни органи по наказателноправни въпроси. Това не засяга националните законодателства, при които установяването на нарушение се основава на критерия за обективна отговорност, ако той е съвместим със съдебната практика на Съда на Европейския съюз. Настоящата директива не засяга националните правила за стандарта на доказване ***или*** задълженията на НОК да установяват фактите по съответния случай, при условие че тези правила и задължения са съвместими с общите принципи на правото на Съюза. ▌

(43) ***Санкциите следва да се определят пропорционално на общия световен оборот на засегнатите предприятия и сдружения на предприятия.***

(44) ***Периодичните имуществени санкции са ключов инструмент, гарантиращ, че НОК разполагат с ефективни средства да противодействат на продължаващото и бъдещото неспазване от страна на предприятията и сдруженията на предприятия на техните мерки и решения, посочени в членове 6, 8, 9, 10, 11 и 12. Те не следва да се прилагат при установяването на извършени в миналото нарушения. Правомощието за налагане на периодични имуществени санкции не засяга правомощието на НОК да налагат санкции за неспазване на мерките по член 13, параграф 2. Тези периодични имуществени санкции следва да се определят пропорционално на среднодневния общ световен оборот на засегнатите предприятия и сдружения на предприятия.***

(45) ***За целите на налагането на*** санкции и периодични имуществени санкции ***терминът "решение" следва да включва всяка мярка със задължителни правни последици, способни да засегнат интересите на нейния адресат, като доведат до отчетлива промяна в неговото правно положение.***

(46) С цел гарантиране на ефективно и еднакво прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС понятието за "предприятие", което се съдържа в членове 101 и 102 от ДФЕС, и което следва да се прилага в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз, като обозначава една стопанска единица, дори ако тя е съставена от няколко физически или юридически лица. Поради това НОК следва да могат да прилагат понятието за предприятие при подвеждането под отговорност на дадено дружество майка и да му налагат санкции за поведението на едно от неговите дъщерни дружества, в случаите когато това дружество майка и негово дъщерно дружество формират една и съща стопанска единица. С цел да се предотврати избягването от отговорност на предприятията за плащане на санкции за нарушения на членове 101 и 102 от ДФЕС чрез правни или организационни промени, НОК следва да могат да подвеждат под отговорност правоприемниците и икономическите приемници на предприятието и да им налагат санкции за нарушения на членове 101 и 102 от ДФЕС в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз.

(47) С цел да се гарантира, че санкциите, наложени за нарушения на членове 101 и 102 от ДФЕС, отразяват икономическата значимост на нарушението, НОК следва да вземат предвид тежестта на нарушението. НОК следва също да могат да определят санкции, които са съразмерни на продължителността на нарушението. Тези фактори следва да бъдат оценени спрямо ***съответната*** съдебна практика на Съда на Европейския съюз ***и по начин, който осигурява възпиращ ефект.*** Оценката на ***тежестта следва да се извършва случай по случай за всички видове нарушения, като се вземат предвид всички обстоятелства по делото. Сред факторите, които може да бъдат взети предвид, са естеството на нарушението, съвкупният пазарен дял на всички засегнати предприятия, географският обхват на нарушението, дали нарушението е осъществено, стойността на продажбите на стоки и услуги от предприятието, за които пряко или косвено се отнася нарушението, и мащабът и пазарната сила на съответното предприятие.*** Наличието на повторни нарушения от един и същ извършител свидетелства за склонността му да извършва такива нарушения и поради това е важен признак за необходимостта да се повиши равнището на санкцията за постигане на ефективен възпиращ ефект. ***НОК следва да имат възможност*** съответно да увеличат размера на санкцията, която трябва да бъде наложена на предприятие или сдружение на предприятия, когато Комисията или ***НОК в предишни случаи са взели решение***, в което се констатира, че същото това предприятие или сдружение на предприятия е нарушило членове 101 или 102 от ДФЕС и че това предприятие или сдружение на предприятия продължава да извършва същото или извършва подобно нарушение,. ***В съответствие с Директива 2014/104/ЕС НОК следва да могат да вземат предвид всяко обезщетение, платено в резултат на спогодба. Освен това, при извънредни обстоятелства, НОК следва да могат да вземат предвид икономическата жизнеспособност на съответното предприятие.***

(48) Опитът показва, че сдруженията на предприятия редовно играят роля в нарушенията на конкуренцията и поради това НОК следва да могат ефективно да санкционират тези сдружения. При оценката на тежестта на нарушението с цел определяне на размера на санкцията в рамките на производство, образувано срещу сдружения на предприятия, когато нарушението е свързано с дейностите на неговите членове, следва да ***може*** да се ***отчете*** сборът от продажбите на стоки и услуги, пряко или косвено свързани с нарушението, реализирани от предприятията — членове на сдружението. ***Когато се налага санкция не само на сдружение, но и на неговите членове, оборотът на неговите членове, на които е наложена санкция, не следва да се взема предвид при изчисляването на санкцията на сдружението.*** За да се гарантира ефективно събиране на санкциите, наложени на сдружения на предприятия за извършените от тях нарушения, е необходимо да се определят условията, ***при*** които НОК ***могат самостоятелно да преценят*** дали да изискат плащане на санкцията от членовете на сдружението, когато сдружението е неплатежоспособно. За тази цел НОК следва да вземат предвид относителния размер на предприятията, които са част от сдружението, и по-специално положението на малките и средните предприятия. Плащането на санкцията от един или няколко членове на сдружението не засяга правилата на националното право, които предвиждат възстановяване на сумата от други членове на сдружението.

(49) Възпиращият ефект на санкциите се различава значително в Съюза, а в някои държави членки максималният размер на санкцията, която може да бъде наложена, е много нисък. За да се гарантира, че НОК могат да налагат ***възпиращи*** санкции, максималният размер на санкцията, която може да бъде наложена ***за всяко нарушение на член 101 или член 102 от ДФЕС*** следва да се определи на равнище, не по-ниско от 10 % от общия световен оборот на засегнатото предприятие. Това не следва да възпрепятства държавите членки да поддържат или въвеждат по-високи равнища на максимален размер на санкцията, която може да бъде наложена.

(50) Програмите за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер са ключов инструмент за разкриването на тайни картели и по този начин допринасят за ефективното преследване и налагането на санкции за най-сериозните нарушения на правото в областта на конкуренцията. Понастоящем обаче съществуват значителни различия между програмите за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, приложими в държавите членки. Тези различия водят до правна несигурност за предприятията нарушители относно условията, при които те могат да подадат искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, както и несигурност относно статуса им в рамките на съответните програми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер. Тази несигурност може да отслаби стимулите за потенциалните заявители за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер да подават искания с тази цел. Това на свой ред може да доведе до по-малко ефективно прилагане на правилата в областта на конкуренцията в Съюза, тъй като се разкриват по-малко тайни картели.

(51) Различията между програмите за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер на равнището на държавите членки също така застрашават еднаквите условия на конкуренция за предприятията, осъществяващи дейност на вътрешния пазар. Поради това е целесъобразно да се повиши правната сигурност ***за предприятията на вътрешния пазар и да се засили привлекателността на програмите за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер в целия Съюз***, като се намалят тези различия ***посредством осигуряването на възможност за всички НОК да предоставят освобождаване от санкции и да намаляват размера на санкциите, както и да приемат съкратени искания при еднакви условия. В бъдеще може да бъдат необходими допълнителни усилия от страна на Европейската мрежа по конкуренция за сближаване на*** програмите за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер**.**

(52) НОК следва да могат да предоставят освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, ако са изпълнени определени условия. ***Сдруженията на предприятия, които извършват стопанска дейност от свое име, следва да могат да бъдат освобождавани от санкции, както и да им бъдат намалявани санкциите, когато участват в твърдян картел от свое име, а не от името на своите членове.***

(53) За да бъде счетен определен картел за таен картел, не е необходимо всички аспекти на поведението да бъдат тайни. По-специално за таен може да се счита картел, когато елементите на картела, които правят цялостното поведение по-трудно за установяване, са неизвестни на обществеността, на клиентите или на доставчиците.

(54) *За да отговаря на условията за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, заявителят следва да прекрати участието си в твърдения таен картел, освен в случаи когато НОК счита, че продължаването на участието му е разумно необходимо за запазване на целостта на разследването, например, за да се гарантира, че други предполагаеми участници в картела няма да узнаят, че НОК е информиран за съществуването на твърдения картел преди той да приложи мерки по разследването, като например необявени проверки на място.*

(55) *За да отговаря на условията за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, заявителят следва да сътрудничи на НОК действително, пълно, непрекъснато и своевременно. Това означава, inter alia, че при обмислянето на подаването на искане в НОК, заявителят не следва да унищожава, подправя или укрива доказателства за твърдения таен картел. Когато предприятие обмисля подаването на искане, съществува риск неговите директори, управители и други служители да унищожат доказателства с цел прикриване на своето участие в картел, но унищожаването на доказателства би могло да се прави и по други причини. Поради това, НОК следва да вземат предвид конкретните обстоятелства, при които са били унищожени доказателства, както и значимостта на това унищожаване при преценката дали унищожаването на доказателствата поставя под въпрос действителното сътрудничество от страна на заявителя.*

(56) ***За да изпълни условието за действително, пълно, непрекъснато и своевременно сътрудничество, когато обмисля подаването на искане в НОК, заявителят трябва да не е разкрил този факт или която и да е част от съдържанието на своето обмисляно искане, освен пред други НОК, Комисията или органите по конкуренция на трети държави. Това не изключва възможността за заявителя да информира за своето поведение други публични органи съгласно приложимите закони, а само не му позволява да разкрива факта, че обмисля да подаде искане за освобождаване от санкции или за намаляване на техния размер, както и да подаде пред тези органи изявление във връзка с искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер . Въпреки това, когато изпълнява задълженията си съгласно приложимите закони, заявителят следва също да отчита, че е важно да не въздейства неблагоприятно на евентуалното разследване, водено от НОК.***

(57) Заявителите следва да имат възможност да ***подават изявления във връзка с искане*** за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер ***във връзка с пълни или съкратени искания*** в писмена форма, а НОК следва ***също така*** да разполагат с действаща система, която им дава възможност да приемат такива изявления устно или по други начини, ***които не позволяват подадените изявления да попаднат във владение, под разпореждане или контрол на заявителите. НОК следва да могат да избират по какъв начин да приемат изявленията във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер.***

(58) Предприятията, които желаят да подадат искане за освобождаване от санкции, следва да могат първоначално да отправят пред НОК искане за маркер за място в реда за освобождаване от санкции или за намаляване на техния размер, преди да подадат официално искането за освобождаване от санкции, за да се даде на заявителя време за събиране на необходимата информация и доказателства за достигане на съответния доказателствен праг. Това не засяга възможността за държавите членки да позволят на предприятията да подават искане за маркер в случай на искания за намаляване на санкции.

(59) Освен това, с цел да се намали административната и друга значима тежест във връзка с времето, на заявителите следва да се предостави възможност да подават изявления във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер във връзка с пълни или съкратени искания, както и във връзка с искания за маркери, на официален език на държавата членка на съответния НОК или, когато е налице взаимното съгласие на НОК и заявителя, на друг официален език на Съюза. Ще се счита, че това съгласие е налице, когато НОК обичайно приемат подаването на този език.

(60) ***С оглед на споделената компетентност между Комисията и НОК за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, от ключово значение е наличието на гладко функциониращa система за съкратени искания.*** Заявителите, които са подали искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер до Комисията във връзка с твърдян таен картел, следва да могат да подават съкратени искания пред НОК във връзка със същия картел***, при условие че искането до Комисията обхваща повече от три държави членки, чиито територии са засегнати. Това не засяга възможността Комисията да разглежда случаи, тясно свързани с други разпоредби на Съюза, които може да бъдат приложени само или по-ефективно от Комисията, ако интересът на Съюза налага приемането на решение на Комисията за разработване на политика на Съюза в областта на конкуренцията при възникването на нов, свързан с конкуренцията въпрос или за да се осигури ефективно правоприлагане.***

(61) ***Системата на съкратени искания следва да даде възможност на предприятията да подават до НОК искания за освобождаване от санкции или за намаляване на техния размер, съдържащи ограничен набор от информация, когато до Комисията е подадено пълно искане във връзка със съответния твърдян картел. Поради това НОК следва*** да приемат съкратени искания, които съдържат минимален набор от информация във връзка с твърдения картел ***за всички изложени в член 22, параграф 2 данни***. ***Това не засяга възможността заявителят да предостави на по-късен етап по-подробна информация. По искане на заявителя за освобождаване от санкции или за намаляване на техния размер НОК следва да му предостави потвърждение за получаването, в което са посочени датата и часът на получаването. Ако НОК не е получил предварително такова искане за освобождаване от санкции или за намаляване на техния размер от друг заявител относно същия твърдян таен картел и счита, че съкратеното искане изпълнява изискванията на член 22, параграф 2, НОК следва да информира заявителя за това.***

(62) Целта на системата на съкратените искания е намаляване на административната тежест за заявителите, които подават до Комисията искане за освобождаване от санкции или за намаляване на техния размер във връзка с твърдян таен картел, обхващащ повече от три държави членки, чиито територии са засегнати. Тъй като в тези случаи Комисията получава пълно искане, тя следва да бъде основната точка за контакт на заявителя за освобождаване от санкции или за намаляване на техния размер, в периода преди да се получи яснота дали Комисията ще разглежда случая изцяло или частично, по-специално по отношение на предоставянето на указания за провеждането от заявителя на допълнително вътрешно разследване. Комисията трябва да полага усилия да взема решения по този въпрос в разумен срок и да информира съответно НОК, без да се засяга член 11, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 1/2003. При извънредни обстоятелства, когато това е строго необходимо за разграничаване на случаи или за разпределяне на случаи, НОК следва да може да поиска от заявител да подаде пълно искане преди да се получи такава яснота. Тази възможност следва да се използва много рядко. В други случаи от заявителя следва да се поиска да подаде пълно искане до получилия съкратено искане НОК когато стане ясно, че Комисията не възнамерява да продължи да разглежда случая изцяло или частично.

(63) ***Заявителите следва да разполагат с възможността да подават пълни искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер до НОК, до които са подали съкратени искания. Ако заявителите подадат пълните искания в рамките на определения от НОК срок, съдържащата се в тези искания информация следва да се счита за предадена в момента, в който е подадено съкратеното искане, при условие че съкратеното искане се отнася до същите засегнати продукти и територии, както и същата продължителност на съществуването на твърдения картел, посочени в подаденото до Комисията искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, като е възможно то да е било актуализирано.*** Заявителите следва да са задължени да уведомят НОК, до които са подали съкратени искания, ако обхватът на подаденото от тях до Комисията искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер се е променил, ***и да актуализират съответно своите съкратени искания. НОК следва да могат да проверят, посредством сътрудничество в рамките на Европейската мрежа по конкуренция, дали обхватът на съкратеното искане съвпада с обхвата на подаденото до Комисията искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер.***

(64) Правната несигурност относно това дали ***настоящите и бившите директори, управители и други членове на персонала на*** заявители ***за освобождаване от санкции*** са защитени от индивидуални наказания***, като например глоби, лишаване от право на упражняване на дейност или лишаване от свобода,*** може да попречи на потенциалните заявители да подадат искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер. ***В контекста на техния принос за разкриването и разследването на тайни картели тези лица*** следва съответно***, по принцип,*** да бъдат защитени от наказания във връзка с участието им в тайния картел, който е предмет на искането, налагани от публичните органи ***в рамките на наказателни, административни и не-наказателни съдебни производства, съгласно националните закони, които преобладаващо преследват същите цели като целите на член 101 от ДФЕС, като например националните закони относно тръжните манипулации, когато са изпълнени предвидените в настоящата директива условия. Едно от тези условия е искането за освобождаване от санкции да предхожда момента, в който тези лица са били уведомени от компетентните национални органи за производството, което би довело до налагането на наказания. Въпросното производство обхваща момента, в който тези лица са заподозрени, че са нарушили тези национални закони***.

Държавите членки имат право да предвидят съгласно националното си право ред и условия относно начина, по който въпросните лица следва да сътрудничат на съответните органи, за да се гарантира ефективното функциониране на тази защита. Защитата срещу наказания обхваща случаи, в които компетентните национални органи се въздържат от наказателно преследване при определени условия или указания относно бъдещото поведение на лицето.

(65) Чрез дерогация, с цел да се гарантира, че защитата срещу наказания, които биха били наложени на физически лица в рамките на наказателно производство, отговаря на действащите основни принципи на тяхната правна система, държавите членки могат да предвидят възможност компетентните органи да избират между защитата на лицата срещу наказания или само намаляването на размера на наказанията в зависимост от преценката им при съпоставянето на интереса от наказателно преследване и/или санкциониране на въпросните лица, от една страна, и приноса на въпросните лица за разкриването и разследването на картела, от друга страна. При преценката на интереса от наказателно преследване и/или санкциониране на тези лица, наред с останалото, може да се вземе предвид личната им отговорност или личният им принос за нарушението.

(66) Няма пречка за държавите членки да предвидят също защита на настоящи или бивши директори, управители и други членове на персонала на заявителите за намаляване на размера на наложените наказания глоба или за смекчаването на наказанията.

(67) За да се даде възможност на защитата да функционира в ситуации, в които е засегната повече от една юрисдикция, държавите членки следва да предвидят, че в случаите, в които компетентният санкциониращ или извършващ наказателно преследване орган не попада в обхвата на същата юрисдикция, като юрисдикцията на органа по конкуренция, разследващ случая, НОК на юрисдикцията на компетентния санкциониращ или извършващ наказателно преследване орган осигурява необходимия контакт между тях.

(68) При системата, в която Комисията и НОК разполагат с паралелни правомощия за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС е необходимо тясно сътрудничество между отделните НОК, ***както и между НОК и Комисията***. По-специално, когато НОК извършва проверка на място ***или снема обяснения съгласно националното си право*** от името на друг НОК в съответствие с член 22, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1/2003, следва да се даде възможност за присъствие и оказване на помощ от страна на длъжностни лица от ***запитващия*** орган с цел повишаване на ефективността на тези проверки на място ***и снемания на обяснения***, чрез предоставяне на допълнителни ресурси, знания и технически експертен опит. ***Освен това НОК следва да бъдат оправомощени да се обръщат за съдействие към други НОК за установяване дали предприятия или сдружения на предприятия не са спазили задължението да изпълняват мерките по разследването и решенията, взети в рамките на разследването от запитващите НОК.***

(69) Следва да се въведат ***договорености***, за да се даде възможност НОК да поискат оказване на взаимно съдействие за нотифицирането на ***документите, свързани с прилагането на трансгранична основа на член 101 или 102 от ДФЕС, на страните в производството или на други предприятия, сдружения на предприятия или физически лица, които може да бъдат адресати на тези нотификации. Също така НОК следва да могат да искат*** прилагането на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции ***от органите в други държави членки, когато запитващият орган е положил разумни усилия да докаже, че предприятието, спрямо което трябва да се приложи санкцията или периодичната имуществена санкция, не разполага с достатъчно активи в държавата членка на запитващия орган. Освен това държавите членки следва по-специално да предвидят, че когато предприятието, спрямо което санкцията или периодичната имуществена санкция подлежи на изпълнение, не е установено в държавата членка на запитващия орган, запитаният орган може да изпълни решения, приети от запитващия орган, ако последният поиска това***. Това би гарантирало ефективното прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС и би допринесло за правилното функциониране на вътрешния пазар. ***За да се гарантира, че НОК посвещават достатъчно ресурси на исканията за оказване на взаимно съдействие и с цел насърчаването на подобно съдействие, запитаните органи следва да могат да си възстановяват разходите, свързани с оказаното съдействие. Оказването на взаимно съдействие не засяга изпълнението на Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета[1].***

[1] Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета от 25 февруари 2005 г. относно прилагането на принципа за взаимно признаване на финансови санкции (***ОВ L 76, 22.3.2005 г., стр. 16).***

(70) За да се гарантира ефективното прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС от страна на НОК, е необходимо да се предвидят работещи правила относно ▌ давностните срокове. По-специално, при системата на паралелни правомощия националните давностни срокове следва да спират да текат ***или да се прекъсват*** по време на производство пред НОК на друга държава членка или пред Комисията. ***Спирането или прекъсването*** не следва да възпрепятстват държавите членки да поддържат или въвеждат абсолютни давностни срокове, при условие че продължителността на тези абсолютни давностни срокове не прави практически невъзможно или изключително трудно ефективното прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС.

(71) За да се гарантира, че случаите се разглеждат по ефективен и ефикасен начин в рамките на Европейската мрежа по конкуренция, в държавите членки, в които ***както*** национален административен орган по конкуренция, така и национален съдебен орган по конкуренция, ***са определени като НОК за целите на прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, съгласно посоченото в членове 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 и 16 от настоящата директива,*** националните административни органи по конкуренция следва да могат да предявяват искове директно пред националния съдебен орган по конкуренция. Освен това доколкото националните съдилища действат в производства срещу решения, ***постановени от*** НОК, с които се прилагат членове 101 или 102 от ДФЕС, националните административни органи по конкуренция следва да имат пълното право да участват на собствено основание като прокурор или ответник в тези производства и следва да се ползват от същите права на ***публичен*** орган — страна в тези производства.

(72) Рискът от това да бъдат разкрити самоуличаващи материали извън контекста на разследването, за целите на което са предоставени, би могъл да отслаби стимулите за потенциалните заявители за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер да сътрудничат на органите по конкуренция. Вследствие на това, независимо от формата, в която са подадени изявленията във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, информацията от такива изявления, получена чрез достъп до преписката, следва да бъде използвана само когато това е необходимо за упражняването на правото на защита в производства пред националните съдилища в определени много ограничени случаи, които имат пряко отношение към делото, по което е предоставен достъп. Това не следва да възпрепятства органите по конкуренция да публикуват решенията си в съответствие с приложимото право на Съюза или националното право.

(73) Доказателствата са важен елемент при прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС. НОК следва да могат да вземат предвид съответните доказателства, независимо дали са представени в писмена, устна или ***електронна*** форма или на запис ▌***. Те следва да включват*** възможността да вземат предвид записи под прикритие, направени от физически или юридически лица, ***които не са публични органи,*** при условие че тези записи не са единственият източник на доказателства. С това не следва да се засяга правото на изслушване ***и допустимостта на записите, направени или получени от публичниоргани. Също така НОК следва да могат да вземат предвид електронните съобщения като относимо доказателство, независимо дали тези съобщения изглеждат непрочетени или са били заличени.***

(74) Гарантирането на необходимите правомощия за НОК, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, подчертава необходимостта от тясно сътрудничество и ефективна многостранна и двустранна комуникация в рамките на Европейската мрежа по конкуренция. Това следва да обхваща разработването на мерки с незадължителен характер за улесняване и подпомагане на прилагането на настоящата директива.

(75) В подкрепа на тясното сътрудничество в рамките на Европейската мрежа по конкуренция Комисията следва да осигури поддържане, разработване, хостинг, експлоатиране и подкрепа на централна информационна система (Система за Европейската мрежа по конкуренция) в съответствие със съответните стандарти за поверителност, защита на данните и сигурност на данните. Европейската мрежа по конкуренция разчита на оперативна съвместимост за своето ефективно и ефикасно функциониране. Общият бюджет на Съюза следва да поеме разходите за поддържане, разработване, хостинг, подкрепа на ползвателите и експлоатиране на системата на Европейската мрежа по конкуренция, както и други административни разходи, направени във връзка с функционирането на Европейската мрежа по конкуренция, и по-специално разходите, свързани с организирането на заседания. До 2020 г. т разходитете за Европейската мрежа по конкуренция е предвидено да бъдат покрити от програмата за решения за оперативна съвместимост и общи рамки за европейските публични администрации, предприятията и гражданите (програма ISA2), създадена с Решение (ЕС) 2015/2240 на Европейския парламент и на Съвета[1] при наличие на ресурси и при спазване на критериите за допустимост и приоритизация.

[1] Решение (ЕС) 2015/2240 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за създаване на програма за решения за оперативна съвместимост и общи рамки за европейските публични администрации, предприятията и гражданите (програма ISA2) като средство за модернизиране на публичния сектор (ОВ L 318, 4.12.2015 г., стр.1).

(76) Тъй като целите на настоящата директива, а именно да гарантира, че НОК разполагат с необходимите гаранции за независимост, ресурси, както и с правомощия за правоприлагане и налагане на санкции, за да могат да прилагат ефективно членове 101 и 102 от ДФЕС и националното право в областта на конкуренцията, паралелно на членове 101 и 102 ДФЕС, и да гарантира ефективното функциониране на вътрешния пазар и на Европейската мрежа по конкуренция, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради изискванията за ефективност и съгласуваност на прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС тези цели могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, и по-специално с оглед на териториалния обхват на директивата, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

(77) Съгласно Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г.[1] държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива предоставянето на тези документи се счита за обосновано,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

[1] ОВ C 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящата директива се установяват определени правила, за да се гарантира, че националните органи по конкуренция разполагат с необходимите гаранции за независимост, ресурси и с правомощия за правоприлагане и налагане на санкции, за да могат ефективно да прилагат членове 101 и 102 от ДФЕС, с цел да се предотвратят нарушаването на конкуренцията на вътрешния пазар и поставянето на потребителите и предприятията в неблагоприятно положение в резултат на национални закони и мерки, които възпрепятстват националните органи по конкуренция да бъдат ефективни в правоприлагането.

2. Настоящата директива обхваща прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС и успоредното прилагане на националното право в областта на конкуренцията по отношение на същия случай**.** Във ***връзка с*** член 31, параграфи 3 ***и 4 от настоящата директива, настоящата директива*** обхваща също ***прилагането на*** националното право в областта на конкуренцията ***на самостоятелна основа***.

3. С настоящата директива се определят някои правила относно оказването на съдействие, за да се гарантира гладкото функциониране на вътрешния пазар и гладкото функциониране на системата на тясно сътрудничество в рамките на Европейската мрежа по конкуренция.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

(1) „национален орган по конкуренция“ означава орган, определен от държава членка съгласно член 35 от Регламент (ЕО) ***№*** 1/2003, като отговорен за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС; Държавите членки могат да определят един или повече административни органи по конкуренция (национални административни органи по конкуренция), както и съдебни органи (национални съдебни органи по конкуренция;

(2) „национален административен орган по конкуренция“ означава административен орган, определен от държава членка да изпълнява всички или част от функциите на национален орган по конкуренция;

(3) „национален съдебен орган по конкуренция“ означава съдебен орган, определен от държава членка да изпълнява някои от функциите на национален орган по конкуренция;

(4) „орган по конкуренция“ означава национален орган по конкуренцията ▌**,** Комисията или и двете, в зависимост от контекста;

(5) „Европейска мрежа по конкуренция“ означава ***мрежата*** от публични органи, образувана от националните органи по конкуренция и Комисията с цел да предостави форум за обсъждане и сътрудничество по отношение на прилагането и привеждането в изпълнение на членове 101 и 102 от ДФЕС;

(6) „национално право в областта на конкуренцията ▌“ означава разпоредбите на националното право, с които принципно се преследват същите цели като целите на членове 101 и 102 от ДФЕС и които се прилагат по едно и също дело и успоредно с правото на Съюза ***в областта на конкуренцията*** съгласно член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1/***2003, както и разпоредбите на националното право, с които принципно се преследват същите цели като целите на членове 101 и 102 от ДФЕС и които се прилагат на самостоятелна основа във връзка с член 31, параграфи 3 и 4 от настоящата директива, с изключение на*** разпоредбите на националното право, с които се налагат наказания на физически лица***;***

(7) „национален съд“ означава съд или юрисдикция на държава членка по смисъла на член 267 от ДФЕС;

(8) „съд, упражняващ съдебен контрол“ означава национален съд, който при обичайния ред за обжалване разполага с правомощия да осъществява съдебен контрол върху решения на национален орган по конкуренция или върху съдебни решения, постановени по такива решения, независимо дали този съд има правомощието да установява нарушения на правото в областта на конкуренцията;

(9) „производство по правоприлагане“ означава производство пред орган по конкуренция за прилагането на член 101 или член 102 от ДФЕС до приключване на това производство от посочения орган по конкуренция с решение, съгласно ***членове 10, 12*** или ***13*** от настоящата директива — в случай, че е взето от национален орган по конкуренция, или с решение съгласно членове 7, 9 или 10 от Регламент (ЕО) № 1/2003 — в случай, че е взето от Комисията, или докато органът по конкуренция не заключи, че няма основания за по-нататъшни действия от негова страна;

(10) „предприятие“ съгласно посоченото в членове 101 и 102 от ДФЕС, означава всяко образувание, което извършва стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който то се финансира ▌;

(11) „▌картел“ означава споразумение ▌или съгласувана практика между двама или повече конкуренти с цел координиране на тяхното конкурентно поведение на пазара ▌или повлияване на съответните параметри на конкуренция чрез практики като, ***но не единствено***, фиксиране ***или координиране*** на покупните или продажните цени или други търговски условия***, включително по отношение на правата на интелектуална собственост***, определяне на квоти за производството или продажбите, поделяне на пазари ***и клиенти,*** включително манипулиране на търгове, ограничения на вноса или износа ▌или антиконкурентни действия срещу други конкуренти ▌;

(12) „таен картел“ означава картел, чието съществуване е частично или ***напълно прикрито***;

(13) „освобождаване от санкции“ означава ***освобождаване от санкции, които иначе биха били*** наложени на предприятие за неговото участие в таен картел***, с цел да се*** възнагради сътрудничеството му с орган по конкуренция в рамките на програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер;

(14) „намаляване на санкции“ означава ***намаляване на размера на санкцията, която*** иначе би била наложена на предприятие за участието му в таен картел, ***с цел да се*** възнагради сътрудничеството му с орган по конкуренция в рамките на програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер;

(15) „освобождаване от санкции или намаляване на техния размер“ означава както освобождаване от санкции, така и намаляване на техния размер;

(16) „програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер“ означава програма, свързана с прилагането на член 101 от ДФЕС или ***съответна разпоредба по*** националното право, въз основа на която участник в таен картел, независимо от другите предприятия, участващи в картела, сътрудничи в разследване, провеждано от орган по конкуренция, като доброволно предоставя данни, свързани с това, което участникът знае за картела, и за своята роля в него, в замяна на което чрез решение или чрез прекратяване на производството този участник се освобождава от санкции за участието си в картела, или размерът на санкциите се намалява;

(17) „изявление във връзка с искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер“ означава устно или писмено доброволно изявление, направено от предприятие или физическо лице или от тяхно име пред орган по конкуренция, или запис на такова изявление, в което се описва това, което е известно на предприятието или на физическото лице относно даден ▌ картел и ролята на предприятието или на физическото лице в него, като изявлението е изготвено специално, за да бъде представено на органа по конкуренция с оглед освобождаване от санкции или намаляване на техния размер съгласно програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, като не се включват доказателства, които съществуват независимо от производството по правоприлагане, без оглед на това дали такава информация се съдържа в преписката на органа по конкуренция***, а именно вече съществуваща информация***;

▌

(18) „искане за постигане на споразумение“ означава доброволно изявление, направено от предприятие или от негово име пред орган по конкуренция, което съдържа потвърждение от предприятието или отказ от оспорване на неговото участие в нарушение на член 101 ***или член 102*** от ДФЕС или на националното право в областта на конкуренцията, както и неговата отговорност за това нарушение, като изявлението е изготвено специално, за да се предостави възможност на органа по конкуренция да проведе опростена или ускорена процедура;

(19) „заявител“ означава предприятие, което подава искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер в рамките на програма за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер;

(20) „запитващ орган“ означава национален орган по конкуренция, който подава искане за оказване на взаимно съдействие, както е посочено в членове 24, ***25, 26,*** 27 или ***28***;

(21) „запитан орган“ означава национален орган по конкуренция, който получава искане за оказване на взаимно съдействие, а в случай на искане за съдействие както е посочено в членове ***25, 26, 27 или 28 означава*** компетентният публичен орган, който носи основната отговорност за прилагането на подобни решения съгласно национални законови и подзаконови разпоредби и административни практики***;***

(22) „окончателно решение“ означава решение, което не може или вече не може да бъде обжалвано по обичайния ред.

2. Всички позовавания на прилагането ***или*** нарушенията на членове 101 и 102 от ДФЕС в настоящата директива се разбират като включващи успоредното прилагане на ▌ националното право в областта на конкуренцията по отношение на същото дело.

ГЛАВА II

ОСНОВНИ ПРАВА

Член 3

Гаранции

1. ***При производствата относно нарушения на членове 101 или 102 от ДФЕС, включително*** упражняването на правомощията, посочени в настоящата директива, от националните органи по конкуренция, се ***спазват общите принципи на правото на Съюза и Хартата на основните права на Европейския съюз.***

2. ***Държавите членки гарантират, че при упражняването на правомощията, посочени в параграф 1, са*** взети подходящи гаранции ***по*** отношение на правото на предприятията на защита***, включително правото на изслушване*** и правото на ефективни правни средства за защита пред съд.

3. ***Държавите членки гарантират, че производствата по правоприлагане се провеждат от националните органи по конкуренция в разумен срок. Държавите членки гарантират, че преди да вземат решение съгласно член 10 от настоящата директива, националните органи по конкуренция приемат твърдения за нарушения***.

ГЛАВА III

НЕЗАВИСИМОСТ И РЕСУРСИ

Член 4

Независимост

1. С цел гарантиране на независимостта на националните административни органи по конкуренция при прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, държавите членки гарантират, че ***тези органи*** изпълняват своите задължения и упражняват своите правомощия безпристрастно и в интерес на ефективното и еднакво прилагане на ***тези*** разпоредби при спазване на пропорционални изисквания по отношение на отчетността и без да се засяга тясното сътрудничество между органите по конкуренция в рамките на Европейската мрежа по конкуренция.

2. По-специално държавите членки ***гарантират най-малко, че служителите и лицата, които вземат*** решения ***за упражняването на правомощията по членове 10***—13 и ***член 16 от настоящата директива, в националните административни органи по конкуренция***:

   а) ***са в състояние да*** изпълняват своите задължения и ***да*** упражняват своите правомощия за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС независимо от политическа и друга външна намеса;

б) ***нито*** търсят, нито приемат каквито и да е инструкции от правителствени или каквито и да е други публични или частни образувания при изпълнението на своите задължения и упражняването на правомощията си за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС***, без да се засяга правото на правителство на държава членка, където това е приложимо, да издаде общи правила за политиката, които не са свързани със секторните анализи или с конкретно производство по правоприлагане***; и

в) ***се въздържат*** от предприемането на каквото и да е действие, което е несъвместимо с изпълнението на техните задължения и***/или с*** упражняването на правомощията им за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС ***и подлежат на процедури, които гарантират, че в разумен период след напускането на поста си ще се въздържат от участие в производства по правоприлагане, които биха породили конфликти на интереси***;

3. ***Лицата, които вземат решения, упражнявайки правомощията по членове 10— 13 и член 16 от настоящата директива в*** националните административни органи по конкуренция, ***не се освобождават от длъжност от тези органи на основания, свързани с точното изпълнение на техните задължения или нормалното упражняване на техните правомощия при прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, съгласно посоченото в член 5, параграф 2 от настоящата директива. Те*** могат да бъдат освобождавани от длъжност само ако вече не отговарят на условията, необходими за изпълнението на техните задължения или ***ако са*** били ***признати*** за виновни в извършването на тежко нарушение съгласно националното право. ***Условията, необходими за изпълнение на техните задължения, както и съставът за тежко нарушение*** се установяват предварително в националното право***, като се взема предвид необходимостта да се гарантира ефективно правоприлагане.***

4. ***Държавите членки гарантират, че членовете на органа за вземане на решения на националните административни органи по конкуренция се избират, наемат или се назначават в съответствие с предварително определени ясни и прозрачни процедури в националното право.***

5. Националните административни органи по конкуренция ***разполагат с правомощието*** да определят своите приоритети за изпълнение на задачите по прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, ***посочени*** в член 5, параграф 2 от настоящата директива. До степента, в която националните административни органи по конкуренция са задължени да разглеждат ***официални*** жалби, ▌ тези органи ***разполагат с правомощието*** да отхвърлят такива жалби на основание, че те не ***ги*** считат за приоритет при ***правоприлагането***. Това не засяга правомощието на националните административни органи по конкуренция да отхвърлят жалби на други основания, предвидени в националното право.

Член 5

Ресурси

1. Държавите членки гарантират ***най-малко***, че националните органи по конкуренция имат на разположение ***достатъчен брой квалифициран персонал и достатъчни*** финансови ▌, технически ***и технологични*** ресурси, необходими за ефективното изпълнение на техните задължения и ***за ефективното*** упражняване на техните правомощия при прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС, както е посочено в параграф 2 от настоящия член.

2. ***За целите на параграф 1*** националните органи по конкуренция ***могат най-малкото да провеждат*** разследвания с оглед на прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС***, да приемат*** решения за прилагането на ***тези*** разпоредби въз основа на член 5 от Регламент (ЕО) № 1/2003; както и ***да си сътрудничат*** тясно в рамките на Европейската мрежа по конкуренция, с цел гарантиране на ефективно и еднакво прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС. ***В рамките на предвиденото по националното право, националните органи по конкуренция трябва също да могат да отправят становища до публичните институции и органи, по целесъобразност, относно законовите, подзаконовите и административните мерки, които могат да окажат въздействие върху конкуренцията на вътрешния пазар, както и да повишават обществената осведоменост относно членове 101 и 102 от ДФЕС.***

3. Без да се засягат националните бюджетни правила и процедури, държавите членки гарантират, че на националните органи по конкуренция се дава независимост при изпълнението на предоставения бюджет за целите на изпълнението на техните задължения, посочени в параграф 2.

4. Държавите членки гарантират, че националните административни органи по конкуренция представят на правителствен или парламентарен орган периодични доклади за своята дейност и за своите ресурси. Държавите членки гарантират, че тези доклади включват информация за назначенията и уволненията на членове на органа за вземане на решения, размера на ресурсите, които са били предоставени през съответната година, както и всички промени в тази сума в сравнение с предходните години. Тези доклади са достъпни за обществеността.

ГЛАВА IV

ПРАВОМОЩИЯ

Член 6

Правомощия за извършване на проверки на стопански помещения

1. Държавите членки гарантират, че националните административни органи по конкуренция ***са в състояние*** да провеждат всички необходими необявени проверки на място на предприятия и сдружения на предприятия за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС. Държавите членки гарантират, че длъжностните лица и другите придружаващи лица, упълномощени ***или назначени*** от националните органи по конкуренция да извършат ***такива проверки на място***, разполагат най-малкото с правомощия:

а) да влизат във всички помещения, терени и превозни средства на предприятия и сдружения на предприятия;

б) да проверяват документите и други записи, свързани със стопанската дейност, независимо от носителя, на който се съхраняват ***и да имат*** правото на достъп до ***всяка*** информация, която е достъпна за лицето, предмет на проверката на място;

в) да вземат или получават под всякаква форма копия или извлечения от такива документи и записи и, когато считат за ***подходящо***, да продължат такова търсене на информация ***и подбирането на*** такива копия или извлечения в помещенията на националните органи по конкуренция или във всякакви други определени помещения;

г) да запечатват всички търговски помещения и документи и записи за срока и в степента, необходими за проверката на място;

д) да искат от който и да е представител или член на персонала на предприятието или на сдружението на предприятия обяснения по факти или документи, свързани с предмета и целта на проверката на място, и да записват отговорите.

2. Държавите членки гарантират, че предприятията и сдруженията на предприятия са длъжни да се подложат на проверките на място, посочени в параграф 1. Държавите членки гарантират, че ако предприятие или сдружение на предприятия се противопостави на проверка на място, ***която е била*** разпоредена от национален административен орган по конкуренция ***и/***или ***е била*** разрешена от национален съдебен орган, националните органи по конкуренция могат да получат необходимото съдействие на полицията или на равностоен правоприлагащ орган, така че да имат възможност да извършат проверката на място. Такова съдействие може да бъде поискано като предпазна мярка.

3. Настоящият член не засяга изискванията по националното право за предварително разрешение от национален съдебен орган за извършването на такива проверки на място.

Член 7

Правомощия за извършване на проверки на други помещения

1. Държавите членки гарантират, че ако съществува основателно подозрение, че документите или другите записи, които са свързани със стопанската дейност и с предмета на проверката на място, които могат да са от значение за доказване на ***нарушение*** на член 101 или член 102 от ДФЕС, се съхраняват в помещения, , терени или превозни средства, различни от посочените в член 6, параграф 1, буква а) от настоящата директива, включително домовете на директорите, управителите и на други членове на персонала на предприятия ***или на*** сдружения на предприятия, националните административни органи по конкуренция могат да провеждат необявени проверки на място в такива помещения, терени и транспортни средства.

2. Тези проверки на място ***не*** могат да се извършват без предварително разрешение от национален съдебен орган.

3. Държавите членки гарантират, че длъжностните лица и другите придружаващи лица, упълномощени ***или назначени*** от националния ***орган по конкуренция*** да извършат проверка на място в съответствие с параграф 1 от настоящия член, разполагат ***най-малко*** с правомощията, предвидени в член 6, параграф 1, буква а), буква б) и буква в) и член 6, параграф 2.

Член 8

Искания за информация

Държавите членки гарантират, че националните административни органи по конкуренция могат ▌ да изискат от предприятията и сдруженията на предприятия да предоставят цялата необходима информация за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС в рамките на конкретен ***и разумен срок. Тези искания за информация трябва да са пропорционални и не принуждават адресата на искането да признае нарушение на членове 101 и 102 от ДФЕС***. Задължението да се предостави цялата необходима информация включва информация, която е достъпна за ***такива*** предприятия ***или*** сдружения на предприятия. ***Също така националните органи по конкуренция са оправомощени да изискват от всяко друго физическо или юридическо лице да предостави в рамките на конкретен и разумен срок информация, която може да има отношение за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС.***

Член 9

Снемане на обяснения

Държавите членки гарантират, че националните административни органи по конкуренция са оправомощени най-малко да призовават за снемане на обяснения всеки представител на предприятие или сдружение на предприятия или на други юридически лица, както и всяко физическо лице, когато този представител или лице може да притежава информация със значение за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС.

Член 10

Установяване и прекратяване на нарушение

1. Държавите членки гарантират, че в случаите когато националните органи по конкуренция констатират ▌ нарушение на член 101 или 102 от ДФЕС, те могат чрез решение да задължат засегнатите предприятия и сдружения на предприятия да прекратят нарушението. За тази цел те могат да наложат поведенчески или структурни мерки, които са съразмерни на извършеното нарушение и необходими за ефективното му прекратяване. ***При избора между две еднакво ефективни мерки националните органи по конкуренция избират мярката, която има най-малка тежест за предприятието, в съответствие с принципа на пропорционалност.***

Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция са оправомощени да установят нарушение на член 101 или 102 от ДФЕС, извършено в миналото.

2. ***Когато, след като са уведомили Комисията съгласно член 11, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1/2003, националните органи по конкуренция решат, че няма основание да продължат производство по правоприлагане и в резултат прекратят това производство по правоприлагане, държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция информират Комисията съответно.***

Член 11

Временни мерки

1. Държавите членки гарантират, че националните ▌органи по конкуренция са оправомощени да действат по собствена инициатива като разпоредят с решение налагането на временни мерки на предприятия ***и сдружения на предприятия***, най-малко в случаите, в които е налице спешност, поради риск от сериозни и непоправими вреди за конкуренцията въз основа на *prima facie* констатация за нарушение на член 101 или член 102 от ДФЕС. Това решение трябва да ***е пропорционално и*** да се прилага или за ***определен срок, който*** може да бъде подновен, доколкото това е необходимо и целесъобразно***, или докато бъде взето окончателно решение. Националните органи по конкуренция уведомяват Европейската мрежа по конкуренция за налагането на тези временни мерки.***

2. Държавите членки гарантират, че законосъобразността, включително пропорционалността, на временните мерки, посочени в параграф 1, могат да бъдат предмет на ускорени процедури за обжалване.

Член 12

Поемане на задължения

1. Държавите членки гарантират, че при производства по правоприлагане, образувани с цел да ***бъде взето*** решение, с което се изисква да бъде прекратено нарушение на член 101 или член 102 от ДФЕС, националните органи по конкуренция могат, ***след като са потърсили становището на участниците на пазара, официално или неофициално,*** чрез решение да придадат правнообвързващо действие на поемането на задължения, предложено от предприятията ***или сдруженията на предприятия, когато това поемане на задължения*** отговоря на опасенията, изразени от ***националните органи по конкуренция***. Това решение може да бъде прието за определен срок и трябва да съдържа заключението, че повече не са налице основания за предприемане на действия от страна на съответния национален орган по конкуренция.

2. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция разполагат с ефективни правомощия да следят изпълнението на задълженията, посочени в параграф 1.

3. ***Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция са в състояние да възобновят производството по правоприлагане, когато са налице съществени промени във връзка с който и да е от фактите, на които се основава решението, посочено в параграф 1, когато предприятията или сдруженията на предприятия са действали в противоречие със своите задължения или когато решението, посочено в параграф 1, е било основано на непълна, невярна или подвеждаща информация, предоставена от страните.***

ГЛАВА V

САНКЦИИ И ПЕРИОДИЧНИ ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ

Член 13

Санкции на предприятия и сдружения на предприятия

1. ▌Държавите членки гарантират, че националните административни органи по конкуренция могат или да наложат с решение в рамките на ***водените от самите тях*** производства по правоприлагане или да поискат в рамките на ненаказателни съдебни производства налагането на ефективни, пропорционални и ***възпиращи*** санкции на предприятия и сдружения на предприятия, когато те умишлено или поради непредпазливост нарушават член 101 или член 102 от ДФЕС.

2. ▌Държавите членки гарантират ***най-малко***, че националните административни органи по конкуренция могат или да наложат с решение ***в рамките на водените от самите тях*** производства по правоприлагане или да поискат в рамките на ненаказателни съдебни производства налагането на ефективни, пропорционални и ***възпиращи*** санкции на предприятия ***и*** сдружения на предприятия. Тези санкции се определят пропорционално на техния общ ***световен*** оборот, ако умишлено или поради непредпазливост:

а) не бъде изпълнено задължението за подлагане на проверка на място, посочено в член 6 параграф 2;

б) печатите, поставени от длъжностни лица или други придружаващи лица, упълномощени или назначени от националните органи по конкуренция, както е посочено в член 6, параграф 1, буква г), са увредени;

в) в отговор на въпрос, посочен в член 6, параграф 1, буква д) дават неверен, подвеждащ отговор, не предоставят или отказват да дадат пълен отговор ▌;

г) предоставят невярна, непълна или подвеждаща информация в отговор на искане ▌, посочено ***в*** член 8, или не предоставят информация в рамките на определения срок;

д) не се явят за снемането на обяснения, посочено в член 9;

е) не изпълнят решение, посочено в членове 10**,** 11 и 12.

3. Държавите членки гарантират, че ***посочените в параграфи 1 и 2 производства дават възможност за налагането на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.***

4. ***Настоящият член не засяга националните закони, които дават възможност за налагането на наказания в наказателни производства, при условие че прилагането на тези закони не засяга ефективното и еднакво прилагане на членове 101 и 102 от ДФЕС.***

5. ***Държавите членки гарантират, че понятието за предприятие се прилага*** за целите на налагането на санкции на дружествата майки и на правоприемниците и икономическите приемници на предприятия.

Член 14

Изчисляване на размера на санкциите

1. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция вземат предвид както тежестта, така и продължителността на нарушението при определяне на размера на санкцията за нарушение на член 101 или член 102 от ДФЕС.

2. ***Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция могат да вземат предвид обезщетение, изплатено в резултат на доброволна спогодба при определяне на размера на санкцията, която трябва да бъде наложена за нарушение на членове 101 или 102 от ДФЕС, в съответствие с член 18, параграф 3 от Директива 2014/104/ЕС.***

3. Държавите членки гарантират, че когато ***за нарушение на член 101 или 102 от ДФЕС*** се налага санкция на сдружение на предприятия, като се отчита оборотът на неговите членове и сдружението е неплатежоспособно, сдружението е длъжно да изиска от своите членове да направят вноски за покриване на размера на санкцията.

4. ***Държавите членки гарантират, че*** когато ***посочените в параграф 3 вноски не са направени в пълен размер в сдружението на предприятия в рамките на определен от националните органи по конкуренция срок***, националните органи по конкуренция ***могат*** да изискат плащането на ▌ санкцията ***пряко*** от което и да е от предприятията, чиито представители са били членове на органите за вземане на решения на сдружението. ***Когато това е необходимо, за да се гарантира плащането на пълния размер на санкцията, след като*** националните органи по конкуренция ***са изискали плащане от тези предприятия, те могат също*** да изискат плащане на неизплатената сума от санкцията от който и да е от членовете на сдружението, осъществявали дейност на пазара, на който е извършено нарушението. Въпреки това плащането ***съгласно настоящия параграф*** не се изисква от ***предприятия, които покажат, че*** не са приложили ***нарушаващото решение на сдружението*** и че или не са знаели за съществуването му, или активно са се разграничили от него, преди да е започнало разследването.

Член 15

Максимален размер на санкцията

1. Държавите членки гарантират, че ▌ максималният размер на санкцията, която националните ***органи*** по конкуренция могат да наложат на всяко предприятие или сдружение на предприятия, участващо в нарушение на член 101 или член 102 от ДФЕС***, е не по-малък от*** 10 % от общия световен оборот на предприятието или на сдружението на предприятия за финансовата година, предхождаща решението, посочено в член 13, параграф 1.

2. Когато нарушение от страна на сдружение на предприятия е свързано с дейностите на неговите членове, максималният размер на санкцията е не ***по-малък от*** 10 % от сумата на общия световен оборот на всеки член, който развива дейност на пазара, засегнат от нарушението на сдружението. Финансовата отговорност на всяко предприятие по отношение на плащането на санкцията обаче не надвишава максималния размер, определен в съответствие с параграф 1.

Член 16

Периодични имуществени санкции

1. Държавите членки гарантират, че националните административни органи по конкуренция могат да наложат чрез решение ефективни, пропорционални и ***възпиращи*** периодични имуществени санкции на предприятия и сдружения на предприятия. Тези периодични имуществени санкции се определят пропорционално на ***среднодневния*** общ ***световен*** оборот на тези предприятия или сдружения на предприятия през ***предходната финансова година и се изчисляват на ден, считано от датата, посочена в решението***, с цел тези предприятия или сдружения на предприятия да бъдат принудени ***най-малкото***:

[

а) да предоставят пълна и вярна информация в отговор на искане, посочено в член 8,

б) да се явят за посоченото в член 9 снемане на обяснения.

2. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция могат да наложат чрез решение ефективни, пропорционални и възпиращи периодични имуществени санкции на предприятия и сдружения на предприятия. Тези периодични имуществени санкции се определят пропорционално на среднодневния общ световен оборот на тези предприятия или сдружения на предприятия ***през предходната финансова година и се изчисляват на ден, считано от датата, посочена в решението, с цел те да бъдат принудени поне:***

а) да се подложат на проверка на място, съгласно посоченото в член 6, параграф 2;

б) да спазят решение, посочено в членове 10, 11 и 12.

ГЛАВА VI

ПРОГРАМИ ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ САНКЦИИ И НАМАЛЯВАНЕ НА ТЕХНИЯ РАЗМЕР***, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ТАЙНИ КАРТЕЛИ***

Член 17

Освобождаване от санкции

1. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция разполагат с програми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, които им дават възможност да предоставят освобождаване от санкции на предприятията***, които разкрият участието си в тайни картели. Това не засяга възможността за националните органи по конкуренция, които разполагат с*** програми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер ***за нарушения, различни от тайни картели, или с п***рограми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, които им дават ***възможността да предоставят освобождаване от глоби на физически лица***.

2. Държавите членки гарантират, че освобождаването от санкции ***се*** предоставя само ако заявителят***:***

   а) отговаря на условията, уредени в член 19;

   б) разкрие участието си в таен картел; и

в) първи е предоставил доказателства, които:

i) към момента на получаване на искането дават възможност на националния орган по конкуренция да извърши целева проверка на място във връзка с тайния картел, при условие че националният орган по конкуренция все още не е разполагал с ***достатъчно*** доказателства за извършване на тази проверка или вече не е извършил такава проверка; или

ii) от гледна точка на националния орган по конкуренция ***са достатъчни за установяването*** на нарушение, ***попадащо в обхвата на програмата за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер***, при условие че ▌ органът все още не е разполагал с ***достатъчно*** доказателства за установяването на такова нарушение и че нито едно друго предприятие преди това не е отговаряло на условията за освобождаване от санкции съгласно подточка i) във връзка със същия ***таен*** картел.

3. Държавите членки гарантират, че всички предприятия отговарят на условията за освобождаване от санкции с изключение на предприятията, които са предприели стъпки за принуждаване на други предприятия да се ***присъединят*** към таен картел ***или да останат в него.***

4. ***Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция уведомяват заявителя*** дали ***му е предоставено условно освобождаване от санкции***. ***Заявителят може да поиска да бъде информиран писмено от националните органи по конкуренция относно резултата от своето искане. В случай на отказ от страна на националния орган по конкуренция във връзка с искане за освобождаване от санкции заявителят може да поиска от националния орган по конкуренция да разгледа искането му като искане за намаляване на санкцията***.

Член 18

Намаляване на санкции

1. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция разполагат с програми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, които им дават възможност да предоставят намаляване на санкциите ***на*** предприятия, които не отговарят на условията за освобождаване от санкции. ***Това не засяга възможността за националните органи по конкуренция, които разполагат с п***рограми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер ***за нарушения, различни от тайни картели***, или с програми за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, които ***им дават възможността да предоставят намаляване на глоби на физически лица.***

2. Държавите членки гарантират, че намаляването на размера на санкциите се предоставя само ако заявителят:

а) изпълни установените в член 19 условия;

б) разкрие участието си в таен картел; и

в) предостави доказателства за твърдения таен картел, които представляват съществена добавена стойност за целите на доказването на нарушение, ***попадащо в обхвата на програмата за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер***, и които са свързани с доказателствата, които към момента на подаване на искането вече са на разположение на националния орган по конкуренция.

3. Държавите членки гарантират, че ***ако заявителят*** ▌представи ***убедителни*** доказателства, които националният орган по конкуренция използва ▌за доказването на допълнителни факти, което да доведе до увеличение на санкциите в сравнение със санкциите, които в противен случай биха били наложени на участниците в тайния картел***, националният орган по конкуренция няма да вземе предвид тези допълнителни факти при определянето на санкцията на заявителя за намаляване на санкции, който е предоставил въпросните доказателства***.

Член 19

Общи условия за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер

Държавите членки гарантират, че за да изпълни изискванията за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер ***във връзка с участието в тайни картели***, заявителят трябва да отговаря на следните условия:

а) да е преустановил участието си в твърдения таен картел ***най-късно*** непосредствено след като е подал своето искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, с изключение на това, което според компетентния национален орган по конкуренция би било разумно необходимо за запазване на целостта на разследването;

б) да сътрудничи действително, в пълна степен, непрекъснато и бързо и ефикасно с националния орган по конкуренция от подаването на искането до момента, в който органът приключи своето производство по правоприлагане срещу всички страни по разследването, като приеме решение или като прекрати производството по правоприлагане по друг начин; това сътрудничество включва:

i) незабавно предоставяне на националния орган по конкуренция на цялата съответна информация и доказателства относно твърдения таен картел, които придобие или до които ***има достъп заявителят, по-специално:***

— ***наименованието и адреса на заявителя***;

— ***наименованията на всички останали предприятия, които участват или са участвали в твърдения таен картел;***

— ***подробно описание на твърдения таен картел, включително засегнатите продукти, засегнатите територии, продължителността и естеството на поведението на твърдения таен картел;***

— ***информация за всички минали или евентуални бъдещи искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, внесени пред други органи по конкуренция, или пред органи по конкуренция на трети държави във връзка с твърдения таен картел.***

ii) да бъде на разположение на националния орган по конкуренция, за да отговаря на всякакви искания, които могат да допринесат за установяване на фактите;

iii) да осигури ***на разположение на националния орган по конкуренция директори, управители и други членове на персонала за снемане на обяснения, както и да положи разумни усилия за осигуряване*** на разположение на националния орган по конкуренция на бивши ▌директори, ***управители и други членове на персонала*** за същата цел;

iv) да не унищожава, подправя или укрива съответна информация или доказателства; и

v) да не разкрива, че е подал искане, нито която и да е част от съдържанието на своето искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, преди националният орган по конкуренция да е издал твърдения за извършени нарушения в рамките на воденото от него производство по правоприлагане, освен ако не е договорено друго; и

в) ***когато възнамерява да*** подаде искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер до националния орган по конкуренция, той не трябва:

i) да е унищожил, подправил или укрил доказателства за твърдения таен картел; или

ii) да е разкрил, че възнамерява да подаде искане или която и да е част от съдържанието на искането, което възнамерява да подаде, освен пред други органи по конкуренция***, или органи по конкуренция на трети държави***.

Член 20

Форма на ***изявленията във връзка с искания*** за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер

1. Държавите членки гарантират, че заявителите могат да ***подават изявления във връзка с искания*** за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер ***във връзка с пълни или съкратени искания*** в писмена форма и че ***освен това*** националните органи по конкуренция разполагат с действаща система, която им дава възможност да приемат ***тези*** изявления или в устна форма, или по други начини, които ***не дават възможност подадените изявления да попаднат във владение, на съхранение или под контрол на заявителите***.

2. ***По искане на заявител, националният орган по конкуренция потвърждава получаването на пълните или съкратени искания в писмена форма, като се посочват датата и часът на получаване.***

3. ***Заявителите имат възможност да подават изявления във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер във връзка с пълни или съкратени искания на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на съответния национален орган по конкуренция или на друг официален език на Съюза, който е договорен двустранно от националния орган по конкуренция и заявителя.***

Член 21

Маркери за ***искания*** за освобождаване от санкции

1. Държавите членки гарантират, че предприятията, които желаят да подадат искане за освобождаване от санкции могат първоначално да получат по тяхно искане място в реда за ***освобождаване от санкции или за намаляване на техния размер за*** период, ▌определен от националния орган по конкуренция за всеки конкретен случай, ***за да може*** заявителят да събере необходимата информация и доказателства, за да покрие съответния доказателствен праг за освобождаване от санкции.

2. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция разполагат с право на преценка дали да уважат или не ***искането по параграф 1.***

Предприятие, което подава такова искане, предоставя на националния орган по конкуренция информация, ако е налична, като например:

а) името и адреса на заявителя;

б) основанието за опасението, довело до искане;

в) наименованията на всички останали предприятия, които участват или са участвали в твърдения таен картел;

г) засегнатите продукти и територии;

д) продължителността и естеството на поведението на твърдения таен картел;

е) информация за всички минали или евентуални бъдещи искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, подадени пред който и да е друг орган по конкуренция или органи по конкуренция на трети държави във връзка с твърдения таен картел.

3. Държавите членки гарантират, че ***всяка информация и всяко доказателство, предоставени от заявителя в рамките на определения съгласно параграф 1 период,*** се смятат за подадени по същото време като ***първоначалното искане.***

4. Заявителят трябва да има възможност да подава искане по параграф 1 на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на съответния национален орган по конкуренция или на друг официален език на Съюза, който е договорен двустранно от националния орган по конкуренция и заявителя.

5. Държавите членки ***могат също да предвидят възможността предприятията, които желаят да подадат искане за намаляване на санкции, да поискат първо място в реда за*** освобождаване от санкции или намаляване на техния размер.

Член 22

Съкратени искания

1. Държавите членки гарантират, че ***националните органи по конкуренция приемат съкратени искания от*** заявителите, поискали ***от Комисията*** освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, като са поискали ***маркер*** или са подали пълно искане ▌ във връзка със същия ***твърдян таен картел, при условие че тези искания обхващат повече от три държави членки като засегнати територии***.

2. ***Съкратените*** искания ***съдържат*** кратко описание на ***всеки от*** следните елементи ▌ :

а) името и адреса на заявителя;

б) наименованията на другите страни в твърдения таен картел;

в) ***засегнатия(те)*** продукт(и) и територии;

г) продължителността и естеството на поведението на твърдения таен картел;

д) държавата(ите) членка(и), където е вероятно да бъдат намерени доказателствата за твърдения таен картел; и

e) информация за всяко друго подадено искане или възможно бъдещо искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, подадено пред който и да е друг орган по конкуренция или органи по конкуренция на трети държави, във връзка с твърдения таен картел.

3. ***Когато Комисията получава пълно искане, а националните органи по конкуренция получават съкратени искания във връзка със същия твърдян таен картел, Комисията е основната точка за контакт на заявителя в периода преди да стане ясно дали Комисията ще разглежда случая изцяло или частично, по-специално при предоставянето на указания на заявителя за провеждането на всякакви допълнителни вътрешни разследвания,. В този период Комисията информира съответните национални органи по конкуренция за актуалното състояние, при поискване от тяхна страна.***

Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция ***могат да поискат от заявителя да предостави конкретни разяснения единствено относно*** данните, посочени в параграф 2, преди да поискат подаване на пълно искане в съответствие с параграф 5.

4. Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция, които получат съкратени искания, проверяват дали към момента на получаването на тези искания вече е постъпило ▌ съкратено или ***пълно*** искане ***от друг заявител*** по повод на същия твърдян таен картел***. Ако национален орган по конкуренция не е получил такова искане от друг заявител и счита, че съкратеното искане отговаря на изискванията по параграф 2, той*** информира заявителя за това.

5. Държавите членки гарантират, че ***след като Комисията е информирала съответните национални*** органи ***по конкуренция, че не възнамерява да разглежда случая изцяло или частично, на заявителите се предоставя*** възможността да подават пълни искания до съответните национални органи по конкуренция ▌***. Само при изключителни обстоятелства, когато това е строго необходимо за разграничаване или разпределяне на случаите, национален орган по конкуренция може да поиска от заявителя да подаде пълно искане преди*** Комисията да е уведомила ***съответните национални*** органи ***по конкуренция***, че не възнамерява да ***разглежда*** случая изцяло или частично. Националните органи по конкуренция разполагат с правомощието да определят разумен срок, в рамките на който заявителят трябва да подаде пълното искане заедно със съответните доказателства и информация. ***Това не засяга правото на заявителя да подаде доброволно пълно искане на по-ранен етап.***

6. Държавите членки гарантират, че ако заявителят подаде пълното искане в съответствие с параграф 5 в срока, определен от националния орган по конкуренция, пълното искане се смята за подадено в момента на подаване на съкратеното искане***, при условие че*** съкратеното искане ***обхваща същия/същите засегнат/и продукт/и и територия/и, както и същата продължителност на дейност на твърдения таен картел, посочени в подаденото до Комисията*** искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, ***като е възможно то да е било актуализирано***.

Член 23

Взаимодействие между ***исканията за освобождаване от санкции*** и наказанията за физически лица

1. Държавите членки гарантират, че настоящите и бившите ▌ директори***, управители и други членове на персонала*** на заявителите за освобождаване от санкции пред органите по конкуренция са ***напълно*** защитени от ▌ наказания, налагани по ***административни и*** ненаказателни съдебни производства***, във връзка с*** участието им в тайния картел, попадащ в обхвата на искането за освобождаване от санкции, ***за нарушения на националните закони, преследващи предимно същите цели като целите, преследвани от член 101 от ДФЕС, ако:***

а) искането на предприятието за освобождаване от санкции, подадено до органа по конкуренция, разследващ случая, отговаря на изискванията, установени в член 17, параграф 2, букви б) и в);

б) посочените настоящи и бивши директори***, управители и други членове на персонала*** сътрудничат активно ***в това отношение*** с ***органа по*** конкуренция, ***разследващ случая; и***

в) искането на предприятието за освобождаване от санкции предхожда момента, в който съответните настоящи и бивши директори, управители и други членове на персонала са били уведомени от компетентните органи на държавите членки за производството, водещо до налагане на наказания, посочено в настоящия параграф.

2. ***Държавите членки гарантират, че настоящите и бившите директори, управители и други членове на персонала на заявителите за освобождаване от санкции пред органите по конкуренция са защитени от наказания, налагани в рамките на наказателни производства, във връзка с участието им в тайния картел, попадащ в обхвата на искането*** за ***освобождаване от санкции, за нарушения на националните закони, преследващи предимно същите цели като целите, преследвани от член 101 от ДФЕС, ако отговарят на посочените в параграф 1 условия и сътрудничат активно с разследващия компетентен орган. Ако условието за сътрудничество с разследващия компетентен орган не е изпълнено, разследващият компетентен орган може да продължи с разследването.***

3. ***За да осигурят съответствие със съществуващите основни принципи на своите правни системи чрез дерогация от параграф 2, държавите членки могат да предвидят, че компетентните органи разполагат с възможността да не наложат наказание или само да смекчат налаганото в рамките на наказателното производство наказание доколкото приносът на посочените в параграф 2 лица за установяването и разследването на тайния картел надделява над интереса да се извършва наказателно преследване срещу тези лица и/или те да бъдат санкционирани.***

4. ***За да се даде възможност на посочената в параграфи 1, 2 и 3 защита да функционира в ситуации, в които е засегната повече от една юрисдикция, държавите членки трябва да предвидят, че в случаите, в които компетентният санкциониращ или извършващ наказателно преследване орган попада в обхвата на юрисдикция, различна от юрисдикцията на органа по конкуренция, разследващ случая, националният орган по конкуренция на юрисдикцията на компетентния санкциониращ или извършващ наказателно преследване орган осигурява необходимия контакт между тях.***

5. ***Настоящият член не засяга правото на пострадалите, претърпели вреди, причинени от нарушаването на правото в областта на конкуренцията, да поискат пълно обезщетение за тези вреди в съответствие с Директива 2014/104/ЕС.***

ГЛАВА VII

ОКАЗВАНЕ НА ВЗАИМНО СЪДЕЙСТВИЕ

Член 24

Сътрудничество между националните органи по конкуренция

1. Държавите членки гарантират, че, когато националните административни органи по конкуренция извършват проверка на място ***или снемат обяснения*** от името и за сметка на други национални органи по конкуренция в съответствие с член 22 от Регламент (ЕО) № 1/2003 , се разрешава на длъжностните лица и другите придружаващи лица, упълномощени или назначени от ***запитващия*** национален орган по конкуренция, ***под надзора на длъжностните лица на запитания национален орган по конкуренция,*** да присъстват и активно да подпомагат в проверката на място ***или при снемането на обяснения, когато запитаният*** национален ***орган по конкуренция упражнява*** правомощията, посочени в членове ***6, 7 и 9 от настоящата директива.***

2. Държавите членки гарантират, че на собствената си територия националните административни органи по конкуренция разполагат с правомощието да упражняват посочените в членове 6 — 9 от настоящата директива правомощия в съответствие с националното си право от името и за сметката на други национални органи по конкуренция с цел да се установи дали предприятия или сдружения на предприятия не спазват взетите в рамките на разследването мерки и решения от запитващия национален орган по конкуренция , които са посочени в членове 6 и 8 — 12 от настоящата директива. Запитващите национални органи по конкуренция и запитаните национални органи по конкуренция разполагат с правомощието да обменят и използват информация като доказателство за тази цел, при спазване на гаранциите, посочени в член 12 от Регламент (ЕО) № 1/2003.

Член 25

Искания за уведомяване за предварителни твърдения за нарушения и ***други документи***

Без да се засяга която и да е друга форма на уведомяване от запитващ ***орган*** в съответствие с действащите в ***неговата*** държава членка правила, държавите членки гарантират, че по искане на запитващия орган запитаният орган уведомява адресата от името на запитващия орган за***:***

а) всички предварителни твърдения за извършено нарушение на член 101 или 102 от ДФЕС и всички решения за прилагане на тези членове ▌***;***

б) ***всеки друг процедурен акт, приет в контекста на производство по правоприлагане, който следва да бъде нотифициран в съответствие с националното право; и***

в) всички други имащи отношение документи, свързани с прилагането на член 101 или 102 от ДФЕС, включително документи, които се отнасят до изпълнението на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции.

▌

Член 26

Искания за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции

1. Държавите членки гарантират, че по искане на запитващия орган запитаният орган изпълнява решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции, приети от запитващия орган в съответствие с членове 13 и 16. Това се прилага само доколкото***, след като е положил разумни усилия на собствената си територия, запитващият орган е установил, че*** предприятието или сдружението на предприятия, спрямо което ▌санкцията или периодичната имуществена санкция подлежи на изпълнение, не разполага с достатъчно активи в държавата членка на запитващия орган, ***които да осигурят възможност за събирането на санкцията или на периодичната имуществена санкция***.

2. За случаите, които не попадат в обхвата на параграф 1 от настоящия член, по-специално в случаи, в които предприятието или сдружението на предприятия, спрямо което санкцията или периодичната имуществена санкция подлежи на изпълнение, не е установено в държавата членка на запитващия орган, държавите членки предвиждат, че запитаният орган може по искане на запитващия орган да наложи изпълнението на взети от запитващия орган решения за налагане на санкции или на периодични имуществени санкции, приети в съответствие с членове 13 и 16.

Член 27, параграф 3, буква г) не се прилага за целите на настоящия параграф.

▌

3. Запитващият орган може да отправи искане само за изпълнение ***на окончателно решение***.

4. Въпросите, свързани с давностните срокове ***за изпълнението на решенията за налагане на санкции или на периодични имуществени санкции***, се уреждат от националното право ***на държавата членка*** на запитващия ***орган***.

Член 27

Общи принципи на сътрудничеството

1. Държавите членки гарантират, че исканията, посочени в членове 25 и 26, се изпълняват от запитания орган в съответствие с националното право на държавата членка на запитания орган.

2. Посочените в членове 25 и 26 искания се изпълняват без неоправдано забавяне посредством единен документ, съпътстван от копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен. Този единен документ съдържа:

a) името, известния адрес на адресата, и всякаква друга относима информация относно идентифицирането на адресата;

б) обобщение на относимите факти и обстоятелства;

в) обобщение на приложеното копие на акта, който трябва да бъде нотифициран или изпълнен;

г) наименованието, адреса и други данни за контакт на запитания орган; и

д) срока, в рамките на който следва да се извършат нотифицирането или изпълнението, като например законови или давностни срокове.

3. За исканията, посочени в член 26, в допълнение към посочените в параграф 2 от настоящия член изисквания, единният документ предоставя следното:

а) информация относно решението, което позволява изпълнение в държавата членка на запитващия орган;

б) датата, на която решението е станало окончателно;

в) размерът на санкцията или на периодичната имуществена санкция; и

г) информация, показваща разумните усилия, положени от запитващия орган за изпълнение на решението на своя територия.

4. Единният документ, който осигурява възможност за изпълнение от страна на запитания орган, представлява единственото основание за мерките за изпълнение, предприети от запитания орган, при спазване на изискванията по параграф 2. Не е необходим никакъв акт за неговото признаване, допълване или заместване в държавата членка на запитания орган. Запитаният орган взема всички необходими мерки за изпълнението на това искане, освен ако запитаният орган се позовава на параграф 6.

5. Запитващият орган гарантира, че единният документ се изпраща на запитания орган на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на запитания орган, освен ако запитаният орган и запитващият орган не са договорили двустранно за всеки случай поотделно, че единният документ може да бъде изпратен на всеки друг език. Когато това се изисква съгласно националното право на държавата членка на запитания орган, запитващият орган предоставя превод на акта, който трябва да бъде нотифициран или на решението, с което се позволява изпълнението на санкцията или на периодичната имуществена санкция, на официалния език или на един от официалните езици на държавата членка на запитания орган. Това не засяга правото на запитания орган и на запитващия орган да договорят за всеки случай поотделно, че този превод може да бъде предоставен на друг език.

6. Запитаният орган не е длъжен да изпълни искане, посочено в член 25 или 26, ако:

а) искането не отговаря на изискванията на настоящия член; или

б) запитаният орган е в състояние да представи разумни основания, които показват, че изпълнението на искането би било в очевидно противоречие с обществения ред в държавата членка, в която се търси изпълнение.

Ако запитаният орган възнамерява да отхвърли искане за съдействие, посочено в членове 25 или 26, или се нуждае от допълнителна информация, той установява контакт със запитващия орган.

7. Държавите членки гарантират, че, когато запитаният орган поиска това, запитващият орган поема изцяло всички разумни допълнителни разходи, включително за превод и труд, както и административните разходи, във връзка с предприетите съгласно член 24 или 25 действия.

8. ***Запитаният орган може да си възстанови пълния размер на разходите, направени във връзка с посочените в член 26 действия от сумите по санкциите или периодичните имуществени санкции, събрани от името на запитващия орган, включително за превод и труд, както и административните разходи. Ако запитаният орган не успее да събере сумите по санкциите и периодичните имуществени санкции, той може да поиска запитващия орган да поеме направените разходи.***

Държавите членки могат да предвидят, че запитаният орган може също да си възстанови направените разходи във връзка с изпълнението на тези решения от предприятието, спрямо което се изпълнява санкцията или периодичната имуществена санкция.

Запитаният орган си възстановява дължимите суми в паричната единица на своята държава членка, съгласно законите, подзаконовите актове и административните процедури в тази държава членка.

При необходимост запитаният орган, в съответствие със своето национално право и национална практика, преобразува санкциите или периодичните имуществени санкции в паричната единица на държавата членка на запитания орган по обменния курс, приложим към датата, на която са били наложени санкциите или периодичните имуществени санкции.

Член 28

Спорове относно искания за уведомяване и за изпълнение на решения за налагане на санкции или периодични имуществени санкции

1. Споровете са от компетентността на съответните органи на държавата членка на запитващия орган и се уреждат от правото на тази държава членка, когато се отнасят до:

   а) законосъобразността на определен акт, за който трябва да бъде изпратено уведомление, в съответствие с член 25 или на дадено решение, което трябва да бъде изпълнено в съответствие с член 26; и

   б) законосъобразността ***на единния документ, позволяващ изпълнение в държавата членка на запитания орган.***

2. Споровете относно мерките за изпълнение, предприети в ▌ държавата членка ***на запитания орган***, или относно валидността на уведомяване, извършено от запитания орган, са от компетентността на компетентните органи на ▌ държавата членка ***на запитания орган*** и се уреждат от ***правото*** на тази ***държава*** членка.

ГЛАВА VIII

ДАВНОСТНИ СРОКОВЕ

Член 29

Правила относно давностните срокове за налагането на санкции и периодични имуществени санкции

1. Държавите членки гарантират, че давностните срокове за налагането на санкции или периодични имуществени санкции от страна на националните органи по конкуренция съгласно членове 13 и 16 спират да текат ***или се прекъсват*** по време на производството по правоприлагане пред националните органи по конкуренция на други държави членки или пред Комисията във връзка с нарушение, засягащо същото споразумение, решение на сдружение или съгласувана практика или друго поведение, забранено в член 101 или 102 от ДФЕС.

   Спирането ***или прекъсването на давностния срок започва*** от момента на уведомяването на ***поне едно*** предприятие, срещу което се води производството по правоприлагане, за първото официално действие по разследването. То ***се прилага за всички предприятия или сдружения на предприятия, участвали в нарушението.***

Спирането или прекъсването се прекратява в деня, в който съответният орган по конкуренция приключи своето производство по правоприлагане ***като вземе решение по членове 10, 12 или 13 от настоящата директива или по членове 7, 9 или 10 от Регламент (ЕО) № 1/2003, или стигне до заключението, че няма основания за по нататъшни действия от негова страна***. Продължителността на спирането ***или прекъсването*** не засяга абсолютните давностни срокове, които са предвидени съгласно националното право.

2. Давностният срок за налагането на санкции или периодични имуществени санкции ***от национален орган по конкуренцията*** спира да тече ***или се прекъсва***, докато решението на ***този*** национален орган по конкуренция е предмет на висящо производство в съд, упражняващ съдебен контрол.

3. Комисията гарантира, че уведомлението за започване на първото официално действие по разследване, получено от национален орган по конкуренция съгласно член 11, параграф 3 от Регламент (ЕО) 1/2003, се предоставя на другите национални органи по конкуренция в рамките на Европейската мрежа по конкуренция.

ГЛАВА IX

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 30

Роля на националните административни органи по конкуренция пред националните съдилища

1. Държавите членки, които определят както национален административен орган по конкуренция ▌, така и национален съдебен орган по конкуренция, ***като отговорни за прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС***, гарантират, че исковете пред националния съдебен орган по конкуренция могат да бъдат предявявани директно от националния административен орган по конкуренция.

2. Доколкото националните съдилища действат по производства срещу ▌решения, ***постановени от*** националните органи по конкуренция ***при упражняване на правомощията по глава IV и членове 13 и 16 от настоящата директива за прилагането на*** членове 101 или 102 от ДФЕС, ***включително изпълнението на санкциите и периодичните имуществени санкции, наложени в това отношение,*** държавите членки гарантират, че националният административен орган по конкуренция има пълното право да участва на собствено основание***, според случая,*** като прокурор или ответник в тези производства и да се ползва от същите права като на публичен орган — страна в тези производства.

3. Националният административен орган по конкуренция е оправомощен със същите права, като предвидените в параграф 2 да обжалва следните актове:

а) решенията на националните съдилища, с които се произнасят по решения, взети от националния административен орган по конкуренция, съгласно глава IV и членове 13 и 16 от настоящата директива относно прилагането на член 101 или 102 от ДФЕС, включително изпълнението на санкциите и периодичните имуществени санкции, наложени в това отношение; и

б) отказа на национален съдебен орган да предостави предварително разрешение за проверка на място, съгласно членове 6 и 7 от настоящата директива, доколкото се изисква такова разрешение.

Член 31

Достъп на страните до преписки и ограничения върху използването на информация

1. ***Държавите членки могат да предвидят, че когато национален орган по конкуренция изисква от физическо лице да предостави информация въз основа на мерките, посочени в член 6, параграф 1, буква д), член 8 или член 9, тази информация*** не се използва като доказателство за налагането на наказание срещу ***това*** физическо лице ***или срещу негови близки роднини***.

2. ***Държавите членки гарантират, че националните органи по конкуренция, техните длъжностни лица, служители и други лица, работещи под надзора на тези органи, не разкриват информация, получена въз основа на правомощията, посочени в настоящата директива и която е от естество, попадащо в обхвата на задължението за опазване на професионалната тайна, освен когато разкриването е разрешено съгласно националното право.***

3. Държавите членки гарантират, че достъп ▌до изявленията във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер или исканията за постигане на споразумение ***се предоставя единствено на страните по съответното производство и*** само за целите на упражняването на ***тяхното*** право на защита ▌**.**

4. Държавите членки гарантират, че страната, получила достъп до преписката ***по производство по правоприлагане пред националните органи по конкуренция***, може да използва информацията от ▌ изявленията във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер и исканията за постигане на споразумение единствено, когато това е необходимо, за да упражни правото си на защита в производства пред националните съдилища в случаи, които имат пряко отношение към делото, по което е предоставен достъп, и само, когато тези производства се отнасят до:

a) разпределянето между участниците в картела на санкция, наложена им солидарно от национален орган по конкуренция; или

б) съдебен контрол на решение, с което национален орган по конкуренция е установил нарушение на член 101 ***или 102*** от ДФЕС или национални разпоредби в областта на конкуренцията.

5. Държавите членки гарантират, че следните категории информация, получена ***от страна*** по време на производство по правоприлагане пред национален орган по конкуренция, няма да се използва ***от тази страна*** в производства пред национални съдилища, преди националният орган по конкуренция да е приключил своето производство по правоприлагане по отношение на всички страни по разследването като е приел решение, посочено в член 10 или член 12, или е прекратил по друг начин производството:

а) информация, която е била изготвена от други физически или юридически лица специално за производството по правоприлагане, водено от националния орган по конкуренция; ▌

б) информация, която националният орган по конкуренция е изготвил и изпратил на страните в хода на своето производство по правоприлагане***; и***

в) искания за постигане на споразумение, които са оттеглени.

6. Държавите членки гарантират, че изявленията във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер се обменят между националните органи по конкуренция само съгласно член 12 от Регламент (ЕО) № 1/2003:

а) със съгласието на заявителя; или

б) когато национален орган по конкуренция, получаващ изявление във връзка с искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер, също е получил искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер във връзка със същото нарушение от същия заявител като предаващия национален орган по конкуренция, при условие че към момента на предаване на изявлението във връзка с искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер заявителят няма възможност да оттегли информацията, която е подал до получаващия изявлението във връзка с искане национален орган по конкуренция.

I

7. Формата, в която се подават изявленията във връзка с искания за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер в съответствие с член 20 не засяга прилагането на параграфи 3—6 от настоящия член.

Член 32

Допустимост на доказателствата пред националните органи по конкуренция

Държавите членки гарантират, че видовете доказателства, допустими пред национален орган по конкуренция, включват документи, устни изявления, ***електронни съобщения,*** записи и всякакви други предмети, съдържащи информация, независимо от ***формата на доказателствата и*** носителя, на който се съхранява информацията.

Член 33

Функциониране на системата на Европейската мрежа по конкуренция

1. Разходите, направени от Комисията във връзка с поддръжката и развитието на централна информационна система на Европейската мрежа по конкуренция (Система за Европейската мрежа по конкуренция) и във връзка със сътрудничеството в рамките на Европейската мрежа по конкуренция, се поемат от общия бюджет на Съюза в рамките на наличните бюджетни кредити.

2. Европейската мрежа по конкуренция може да разработва и, по целесъобразност, да публикува най-добри практики и препоръки по въпроси като независимост, ресурси, правомощия, санкции и оказване на взаимно съдействие.

ГЛАВА X

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 34

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до ... [две ***години от влизането в сила на настоящата директива]*** . Те ***незабавно информират*** Комисията ***за това***.

Когато държавите членки приемат тези ***разпоредби***, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. ***Условията и редът на*** позоваване ***се определят от държавите членки***.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните ***разпоредби*** от националното право, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 35

Преразглеждане

До … [шест години след датата на приемане на настоящата директива], Комисията представя на Европейския парламент и Съвета доклад за транспонирането и прилагането на настоящата директива. Комисията може по целесъобразност да преразгледа настоящата директива и, ако е необходимо, да представи законодателно предложение.

Член 36

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 37

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на ….

За Европейския парламент *За Съвета*

Председател *Председател*

Or. en